

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Vasárnap, 1935 szeptember 22
210. szám

AZ ELMARADT AJÁNDÉK

A londoni Times, a világ egyik legidősebb napilapja, többek között kétségkívül azért érte meg ezt a tiszteletreméltó kort, mert az első oldalán — apróhirdetéseket közöl. Az angol polgári élet nyugalma és kiegyensúlyozottsága leng felénk a Misterek és Mistressek, esetleg Missek szerelmi, üzleti és háztartási természetű közleményeiből: pontosan azokról az előkelő hasábkokról, ahonnan az európai és amerikai olvasó mostanában háborus dörge-delmeket, dübörgő flottafelvonulási híreket, fenyegető diplomáciai kijelentéseket kénytelen olvasni minden más sajtóorgánium első oldalán. Tudja Isten, ha hirtelenében nemzetközi szavazást lehetne elrendelni az olvasók között arról, hogy ki, mit szeret szívesebben olvasni: nem mernénk rá megesküdni, hogy a nyájas olvasók nagy többsége pont a hadiriadalmak és fegyverkezések híre mellett törne lándzsát. Hiszen szép dolog, ha naponta ezer, meg ezer újságíró lohol az európai metropolisok külügyminisztériummal és telefonállomással között csak azért, hogy másnap a reggeli kávé mellett megmutassuk, hogy hány újabb angol hadihajó vonult fel a Földközi tengerre, vagy miként vélekedik a snájdig Aloisi báró az ötös bizottság agymunkájáról, vagy éppen miféle következtetéseket lehet levonni a népus nejeinek legutóbbi weekendjéből a libiai olasz csapatok haditerveire nézve, — de mindez valahogy mégis csak idegenebb számunkra annál, ha azt olvashatjuk a kitünő Timesben, hogy Mr. Smithék már megint lakást keresnek, mert a jelenlegi foyerjában nem tudják felállítani azt az egyiptomi obeliszket, amit Smith papa a legutóbbi kairói üzleti útja alkalmából hozott kedves leánya, Miss Smith születésnapjára meglepetésül... Hiába, a békés polgári életnek olyan eseményei vannak, amelyeknek báját, ízét és hangulatát nem pótolhatja sem az angol flottafelvonulás pompája, sem — tegyük fel, — egy modern francia tank-brigád defiléje az Arc de Triomphe bazaltíve alatt...

A Times elsőoldalas apróhirdetéseinek polgári báját lehellik azonban azok a genfi jelentéseink, amelyek két vezérpolitikus nyilatkozata közötti pillanatnyi hézagban arról hoznak hírt, hogy befejezéshez közeledik a Népszövetség új genfi palotája, amelyet egy francia és egy amerikai kollégájával egyetemben, Vágó József magyar építész-mérnök álmodott vasbetonba és márványba. Jól esik hallanunk, hogy éppen most, amidőn minden a fejetetején táncol a Lac Léman partján s az egyes nemzetek delegációi hol kivonulnak, hol bevonulnak a tanácskozástermekbe, amikor a legvadabb intrikák roskasztják az egész nemzetközi testület építményének többszörösen aláaknázott és helyenként diplomáciai dinamittal bélelt falát, — pont most, végre elkészült az Álompalota, szedik az állványzatokat, hogy az igen tisztelt Nemzetek Szövetsége beköltözhessék már a legközelebbi ülésszak elején. Még csak ezt az utolsó ülésszakot huzzák ki valahogy, — az új, direkte erre a célra épült

palotában bizonynyal jobban fog menni minden, mint az eddigi „szükségakasban...“ Hiszen, ha meggondoljuk, a jó öreg Rockefeller kétmillió dollárral alapozta meg a nagyszabású építkezést, amely fényesebb lesz, mint a versaillesi kastély, modernebb, mint a berlini rádiókiállítás és kényelmesebb, mint a londoni Hotel Savoy... Lesz saját rádió-állomása, mozija, tornaterme, lesz fedettuszodája, klubja, talán még külön kozmetikai műterme is, hol kedvükre maszkirozhatják magukat a diplomaták... Franciaország egy valódi gobelint küldött, nyájas és hiányosan öltözött pásztorleánykák, hófehér báránnyakkal és furulyázó pásztorgyerekkel. Olaszország két karrarai fehérmárvány-oszlopot, sőt egy római reliefet is ígért s nyilván el is küldi, ha tagja lesz még az ülésszaknak. A japánoktól például már hiába várják az ígért üvegfestményeket: közben elment a pénzük a mandzsukói hadjáratra. Spanyolország arra vállalkozott, hogy freskókkal látja el az üléstermeket. Hollandia Avenol főtitkári hivatalát rendezi be. Finnország a függönyöket szállítja. Dánia a kandeliábereteket, Belgium a buffetberendezést és Ma-

gyarország a tüzes tokaji-hordókat hozza... És így tovább. Meleg szívvel felejtkezünk bele a sürgés forgás, a házfelavatási készülődések, berendezkedések jeleneteibe. Olaszország márványoszlopaitól és Franciaország gobelinjeitől kezdve, Avenol főtitkár irodájáig, hiszen arról van szó, hogy mindenki azt hozza ide, ami a legdrágább neki, amire büszke, hogy minél kedvesebb, minél pompásabb legyen az új otthon. De — az Isten szerelméért, — ki hozza, uraim, a békét e pompázó, díszes, monumentális családi otthon falai közé...?

Erről, sajnos, nincs semmi közelebbi hír.

A állványzatot bontják már az épület körül, a palota kész, csak a családban van baj. A Földközi tengeren füstölgő dreadnoughtok füstje kormozza a ragyogó falakat és nem tudni, nem festi-e vér holnaputánra vörössé a karrarai oszlopok vakító-fehér márványtömbjeit? A staffázból hiányzik a lényeg, a békét még nem ígérte be egy náció sem s a nyugodt kultúrélet terméinek berendezésére még nem fogtak össze a nemzetek, holott a legfőbb ideje volna már. Talán egy apróhirdetés segíthet a Times első oldalán: „Összkomfortos békepalotába megbízható, hűséges, becsületes békeakarat kerestetik. Cim: Avenol, Société des Nations, Genève“. Odaállítanánk a díszhelyre, a francia gobelin előtti két olasz karrarai márványoszlop közé. (J.)

Elutasította Olaszország az ötös bizottság javaslatát

Mussolini hajlandó a javaslat módosításáról tárgyalni — Az olasz—abesszin háboru elkerülhetetlen, csak az olasz—angol háborut igyekeznek a diplomaták megakadályozni — Franciaország nyíltan Anglia mellé állott — Abesszinia is csak módosításokkal fogadja el az ötös bizottság javaslatát

Máról-holnapra odáig rosszabbodott a helyzet a világpolitikai küzdőtéren, hogy a háboru már-már elkerülhetetlennek látszik. Legalább is erre mutatnak a legutóbbi események és félős, hogy az először tervezett gyarmati háboru olasz—angol háborúvá fajul, aminek következményei beláthatatlanok volnának. A Daily Telegraph hasábjain több neves angol államférfi nyilatkozatát közli, akiknek egybehangzó véleménye szerint az olasz—abesszin viszály most már békés uton semmiképpen nem intézhető el. Amint várni lehetett, az angol flottának a Földközi tengeren való koncentrációja, valamint a nagyarányú angol csapatszállítások hírére az olasz diplomácia visszakozót fújt. Az utóbbi két nap legjellegzetesebb tünete az eddig annyira következetes olasz álláspont lényeges enyhülése, amivel szöges ellentétben áll az egyre erélyesebb és hajthatatlanabb angol álláspont.

Az angolok hadikészülődéseinek méreteit mi sem jellemzi jobban, minthogy Gibraltárba eddig több mint száz csatahajó érkezett, a Vörös-tengeren és a kikötőkben közel 120 csatahajó vesztegel. Maltában és a Földközi-tenger más pontjain pedig közel száz csatahajó van összpontosítva. Ezenfelül a Szezei-csatorna bejáratánál hatvan, Abukirban negyven, Alexandria előtt pedig harminc egység áll készenlétben.

A gibraltári kikötő déli bejáratát az angolok már két nap előtt aknamezővel zárták el, most az északi kikötőt viz alá súlyesz-

tett acélhálóval látták el, úgy, hogy a szoroson tengeralattjáró sem tud többé észrevétlenül keresztülhaladni.

Az olasz fővárosban tegnap az a hír terjedt el, hogy az olasz kormány Genfben tiltakozni fog az angol hadihajóknak a Földközi-tengeren történt összpontosítása miatt. A hírt hivatalosan megcáfolták ugyan, de tény, hogy Olaszországban az angol haditevékenység óriási izgalmat keltett. Az olasz közvélemény felfogása szerint az angol hadiflotta összpontosítása a Földközi-tengeren azt a célt szolgálja, hogy körülzárják Olaszországot.

Anglia minden körülmények között háborúra akarja kényszeríteni Olaszországot. Az angolok fellépése Maltában egyenesen kihívásnak minősíthető. Olaszország számtalan ízben igyekezett kimutatni azt, hogy a jelenlegi viszály egyedül s kizárólag a gyarmati kérdésre vonatkozik. Anglia azonban minden erővel európai kérdést csinált a gyarmati kérdésből. A nápolyi öbölből egyébként tegnap újabb négy hajó indult el 5800 olasz katonával Keletafrika felé. A külföldi lapok érdekes cikket közölnek 36 ezer főnyi olasz csapatost elűnéséről. Ez a csapatost már a múlt héten elhagyta az olasz kikötőt, de sem Gibraltárnál, sem Sueznél nem hagyta el a Földközi-tengert. Legvalószínűbbnek az a feltevés látszik, hogy az olasz csapatost vagy a görög szigetek, vagy pedig Malta közelében olasz területen helyezték el. Brindisi kikötőjéből tegnap 18 olasz hadihajó indult el ismeretlen cél felé.

Az angol sajtóban és a mértékadó politikai helyeken feladtak minden reményt, hogy az olasz-abesszin viszályt békésen rendezhessék. Még a Daily Mail is, amely Mussolini pártján volt, „Az ország mindenekelőtt” címmel vezércikket közöl, amelyben felhívja a lakosságot, hogy az angol kormány határozatainak minden kritika nélkül fogadja el. A Star szerint Görögország azt a kérelmet intézte Nagybritanniához, hogy

küldjön angol hadihajókat a görög kikötőbe, nehogy azokat az olaszok elfoglalják.

Mozzáteszi a lap, hogy a törökök is hajlandók volnának Nagybritanniával együtt Olaszország ellen fellépni.

Anglia visszautasította Mussolini javaslatát

A genfi jelentések szerint Eden határozottan közölte Mussolinivel, hogy nem tehet ígéretet arra, hogy Anglia megmarad a gazdasági szankciónál. Hír szerint Mussolini válaszában felajánlotta, hogy visszavonja a libiai olasz csapatokat, amelyek

Egyiptomot veszélyeztetik, abban az esetben, ha Anglia egy olasz-abesszin háború esetén kizárólag csak gazdasági természetű retorziós lépéseket tesz Olaszország ellen. Eden azonban az ajánlatot visszautasította.

Az olasz kormány döntő jelentőségű minisztertanácsa

Az olasz kormány ma délelőtt tartotta meg a döntő fontosságú minisztertanácsát, melyen foglalkozott a népszövetségi ötös bizottság javaslataival. Az olasz kormány az ötös bizottság valamennyi javaslatát elutasította. A minisztertanács döntésének részleteiről eddig nem szivárogtak ki hírek.

Későbbi jelentés szerint a minisztertanácson Mussolini miniszterelnök részletes jelentést tett a katonai és a politikai hely-

zetről, kapcsolatban az utóbbi napok eseményeivel. Ezután a minisztertanács részletesen meghallgatta Madarigának, a népszövetségi ötös tanács elnökének jelentését az abesszin viszály ügyében. A minisztertanács tudomásul vette az ötös bizottság jelentésének tartalmát és azt alaposabb vizsgálataknak vetette alá. A minisztertanács tekintetbe vette és értékelte az ötös bizottság fáradozását, de megállapította, hogy a bi-

Brád szappan

csak a fenti aranynyomásos védjeggyel valódi

4747

zottság javaslata teljes egészében elfogadhatatlan, mert nem nyújt semmi minimális alapot a dolgok rendezésére oly módon, hogy Olaszország életlehetőségére és terjeszkedésének szükségességére tekintettel lenne.

A minisztertanács délben egy órákor ért véget, azzal, hogy azt 24-én, vagyis kedden folytatják, már csak azért is, hogy figyelemmel kísérhessék az eseményeket és folytathassák az adminisztrációs kérdések megvitatását.

A négy válasza az ötös bizottságnak

Az abesszin küldöttség részéről Genfben kijelentették, hogy eddig nem érkezett meg az addis-abebai kormány döntésének híre az ötös bizottság javaslata felől. A Genfben időző abesszin főmegbízott kijelentette, hogy a válasz csak a jövő hét elején érkezik meg, mert a császár egyes részletkérdések dolgában kiegészítő felvilágosításokat kért az ötös-bizottság elnökétől.

Az Intransigeant genfi tudósítója ez szemben úgy értesül, hogy az ötös-bizottság elnöke, Madariga már megkapta a négy választ a bizottság javaslataira. A négy bizonyos fenntartásokkal elvben hajlandó elfogadni a javaslatokat. Biztosítékot kíván arra nézve, hogy határozottan alkalmazhatják egyik vagy másik tanácsadó kinevezésével szemben a számára biztosított tiltakozás jogát. Ígéretet kíván olyan irányban is, hogy Abesszinia gazdasági kormányzásából egy-egy

Hallatlanul olcsó árával és meglepően dus választékával vezet az őszi szezonban a

VAJDA & CZÉGKA

szövetáruház
Arad, Strada Eminescu No. 15.

Eliz kisasszony briliánsai

Írta: JOHN HOWICK.

A nagy óceánjáró gőzösökön a kapitány után nem rangban, hanem fontosságban rögtön a „purser” következik. Ő a hajó gazdasági főnöke, alája tartozik minden, ami az utasok kényelmével és gyomrával, a meg a zsebével függ össze. Gregory James, a „Teutonie” gazdasági főnöke, már husz év óta járta az Atlanti óceánt nyugatról keletre és keletről nyugatra és azt hitte, hogy amit ennek a mesterségnek a titkaiból ő nem tud, azt igazán nem is érdemes tudni. Sohase hitte volna, hogy még őt is érhetik meglepetések.

— Ilyen meglepetés volt Marley Eliz kisasszony, egy elhízott, szepiös arcú, pápaszemű vén kisasszony, aki páratlan hisztériájával még Gregory kötélidegeit is meg tudta remegtetni.

Amint Newyorkot elhagyták, Eliz kisasszony kis bádogszelencét hozott Gregory pénztárszobájába:

— Tegye el a kasszájába ezeket a briliánsokat — mondta —, családi ereklyém...

Csodás fényű, nagyértékű nyolc briliáns volt a kis kopott bádogszelencében és Eliz kisasszony kétségbeesett, sipító hangján neki külön elmondta az egyes kövek történetét, melybe díszkréten szövődtek bele saját „szerelmi csalódásai.”

És már másnap újra benyitott Eliz kisasszony Gregoryhoz azzal, hogy egész éjjel nem aludt a briliánsai miatt. Azt álmodta, hogy az a kopaszfejű, sovány skót, aki ugyanazon a folyosón a negyedik kabinban lakik, feltörte a páncélszekrényt. Mélyen felsóhajta, szégyenkezve azt is elárulta, hogy az a kopaszfejű, sovány skót nem csupán álmaiban üldözi, hanem ébren is mindig a nyomában jár. Éppen ezért ijedt meg, hogy nem valami gengszter rejlik-e a skót professzor álarcá mögött. Gregory megnyugtatta, hogy a skóttal nem most utazik először, nagyon rendes, komoly emeber.

De megérthetjük Gregory meglepetését, amikor másnap délben ez a skót állított be a kabinjába és minden bevezetés nélkül így szólt:

— Mondja, kérem, Marley Eliz kisasszony nem adott át önnek megőrzésre briliánsokat?

— Uram — felelte Gregory erősen —, hogy képzelem azt, hogy mi az utasaink letétéről harmadik személynek információt adhatunk?

Mire a skót hűvösen mosolyogva felállt, s így szólt:

— Ahogy gondolja, uram. Természetesen elképzelheti, hogy komoly okom van az érdeklődésre — amikor pedig Gregory azt kérdezte, hogy „mi az a komoly ok”, a skót a következő visszavágással felelt:

— Uram, hogy képzelem azt, hogy az okaimról információt adhatnék harmadik személynek.

Gregory a kapitánynak jelentést tett az esetről.

— Figyelje meg mindkettőt — ezzel bocsátotta el a kapitány Gregoryt.

Gregory meglepetten a kellemetlen vén kisasszonyt és a kíváncsi skótot egyaránt, de nem talált semmi támpontot s ezek egymással sohase beszéltek. A hajó már Southampton közelében járt, amikor Gregory éjjel hirtelen felriadt. Az ajtaja, melyet éjjelre becsukott, nyitva volt. Odarohant a páncélszekrényhez, kinyitotta, kivette a bádogszelencét: csak a vatta volt benne, a briliánsok eltűntek. Jelentést tett a kapitánynak, aki azonnal felkötötte Eliz kisasszonyt, hogy közölje vele az esetet. A vén kisasszony kétségbeesett vádaskodással fordult Gregory ellen.

— Kutattassa át az egész hajót — parancsolta a kapitány.

Ebben a percben teljesen felöltözve belépett a kabinba a kopaszfejű skót s anélkül, hogy a kapitányt üdvözölte volna, odaugrott Eliz kisasszonyhoz, letépte a fejről a haját s ekkor látszott, hogy Eliz kisasszony — férfit! Amint a pápaszemét is leszedték, a szeme sem volt már vénlányos, hanem szuró, kegyetlen kifejezéssel meredt a társaságra. A további leszerelés során azután a briliánsok is előkerültek a női ruha egy rejtékéből. A skót ekkor hátrahajította a kabátja jobb felét és a tisztelőknek megmutatta a mellényen viselt jelvényt, mely igazolja, hogy a newyorki rendőrség detektívje.

A hajótisztek ámulva nézték mindezt. A skót

pedig így szólt:

— A briliánsok a csikágói ékszerrablásból erednek. „Eliz kisasszonyt” már két hét óta kísérem figyelemmel: önagsága Sayers Jimmy, a hírhedt betörő és revolverhős.

Sayers Jimmyt bilincselve elzárták egy erre a célra szolgáló kabinba és amikor reggel Southampton előtt a révkalauz a motoresónakján visszatért a kikötőbe, megengedte, hogy a skót az elfogott gengsztert és a lefoglalt briliánsokat az ő motoresónakján vigye magával a kikötői rendőrséghez.

Körülbelül tíz perccel a távozásuk után egy rendőri motoresónak jött a part felől szédületes gyorsasággal. Két detektív rohant fel a lépcsőn a hajóra, igazolták magukat és azt kérdezték:

— Kapitány ur, két utasa iránt érdeklődünk. A kapott jelentés szerint az egyik nőnek öltözve Marley Eliz néven váltott jegyet, a másik Morsey Richard Edingburghi tanár néven. Mindkettő nemzetközi betörő.

Gregory elsápadt. Kétségbeesett, hogy milyen neveltséges szerepet játszott, amikor így duplán becsapta magát. De meglepetten látta, hogy a kapitány nyugodtan mosolyog s így felel:

— A skót tanár ur a briliánsaival és a foglyával együtt már bizonyára befejezte mostani utazását.

És Gregoryhoz fordulva gunyosan kérdezte:

— Tud maga tenniszezni, Gregory?

— Nem... — felelte Gregory és zavartan nézett a parancsnokára, akinek furcsa kérdésén a detektívek is megütköztek.

— Már pedig, uraim — folytatta a kapitány a detektívekhez fordulva —, hajón fontos állásra nem volna szabad olyan embert kinevezni, aki nem tenniszezik. Én például fiatal koromban tenniszbajnok voltam. Ennek köszönhettem, hogy mikor Gregory barátom áhítatos tisztelettel nézte a „rendőri jelvényt”, melyet a „skót tanár ur” egy pillanatra a mellényem mutatott, én azonnal felismertem, hogy az a „Manhattan tennisklub” jelvénye. Meg akartam lepni magát, Gregory, s azért nem említettem, hogy rádióon figyelmeztettem a kikötői rendőrséget a pilóta csónakján elindult társaságra.

államot sem fogják kizárni és a nyitott ajtó elvét szigorúan alkalmazzák.

A Daily Herald szerint Laval miniszterelnök táviratilag figyelmeztette a Ducét, hogy kimerítette a közvetítés összes lehetőségeit és hogy az ötös-bizottság javaslatán nem lehet lényegesen túlmenni. Megüzente Laval azt is, hogy abban az esetben,

ha az ügy válságosra fordul, Franciaország kitart Anglia mellett a népszövetségi tagsággal járó kötelezettségek teljesítése terén.

Hasonló ígéretet tett egyébként Laval Edennek is, mielőtt elutazott Genfből.

A News Chronicle szerint Laval azt is közölte a Duceval, hogy Franciaország még a legsúlyosabb válság esetén is Angliával vállvetve fog küzdeni.

A Matin munkatársának az olasz sajtóügyi miniszteriumban kijelentették, hogy az ötös-bizottság javaslatain mélyreható változásokat kell tenni, hogy azok a további tárgyalások alapjául szolgálhassanak.

A francia minisztertanács

A francia kormány tagjai ma délelőtt Lebrun köztársasági elnök rambouillei kastélyában államtanácsot tartottak. Az államtanács végeztével Paganon belügyminiszter közleményt olvasott fel az újságíróknak és ez így hangzik:

„Lebrun elnök az államtanács megnyitása után üdvözölte Laval külügyminisztert Genfben kifejtett tevékenységéért. Laval ezután ismertette a külpolitikai helyzetet, különös tekintettel a genfi megbeszélésekre.”

A hivatalos közleményből kitünőleg az államtanács ülésén külpolitikai kérdésekről több szó nem esett, hanem áttértek a belpolitikai ügyek tárgyalására.

A francia sajtó pesszimizmusa némileg enyhült. Azt hiszik, hogy van még valami kis remény a békés kiegyezésre. A Figaro szerint Olaszország érdekében állna, hogy elfogadja

a népszövetségi albizottság javaslatait legalább is tárgyalási alapul. Ha ezt magáévá teszi, nem bántja meg és a többi hatalmak is halásak lesznek irányában — írja a lap.

Pertinax az Echo de Paris-ban azt írja, hogy az angolok nagy meglepéssel hangoztatják, hogy Laval nem nyújtott semmiféle biztosítékot Rómának arra, hogy a megtorló intézkedések terén nem megy olyan messzire, mint Anglia.

Az angol sajtó nagy jelentőséget tulajdonít a tegnapi Genfben és Rómában folytatott diplomáciai megbeszéléseknek. Mint ismeretes, pénteken hosszasan tárgyalt Rómában Mussolini Chamberlain római francia nagykövettel és ezalatt Suvich külügyi államtitkár a római angol nagykövettel, Sir Erich Drummond-al folytatott beható megbeszélést. A tanácskozásokon Mussolini és Suvich tájékoztatták Franciaország és Anglia képviselőit az olasz

Mussolini nem mond le az Abesszinia elleni támadásról

A genfi angol küldöttségnek nincs semmi tudomása arról, hogy a római felfogás az utóbbi napokban megváltozott volna. Angol részről kijelentik, hogy tegnap a Laval és Eden közötti megbeszélések kielégítő eredménnyel végeztek.

Elhárították az utolsó akadályt is utjából, hogy Franciaország a háború kitérőre esztény ugyanolyan rendszabályokat hozzon, mint Anglia.

A Daily Herald szerint egyébként Mussolini miniszterelnök tegnap közölte a francia nagykövettel, hogy nem gondol az Abesszinia elleni támadás lemondására. Hasonlóan kedvezőtlen benyomással távozott az angol nagykövet is Suvich államtitkártól. Az angol nagykövet ugyanis arra kérte Suvichot, vegye rá a miniszterelnököt a javaslatok elfogadására.

A Daily Herald jelentése szerint a francia —angol flotta-együttműködés már megkezdődött. Francia hadihajók foglalták el a La Man-

Rheuma, köszvény és ülőidegzsába

legjobban bevált gyógyszere a Togal-tabletta.

Kiválasztja a húgysavat. Még elhanyagolt esetekben is gyógyító hatású! Használja teljes bizalommal! Minden gyógyszerárban és drogériában, Lei 52.— és Lei 130.— Svájci készítmény!

álláspontjára az ötös-bizottság javaslatai tárgyában. A nagyobb angol lapoknak az a véleményük, hogy a helyzet fejlődésétől még lehet kedvező fordulatot is várni, bár a kilátások nem nagyon kecsegtetők. A Daily Telegraph azt hiszi, hogy a francia lapok, váratlan jelentkező jobb hangulatát sugalmazás okozta.

che csatornában azoknak a megfigyelő angol hadihajóknak helyét, amelyeket a Földközi-tengeren összpontosítottak.

Aranyáradat Amerika felé

Washingtonból jelentik: Az általános helyzet bizonytalansága mély benyomást gyakorol az értéktőzsdékre. Az amerikai semlegesség reménye erős vonzó hatást gyakorol a pániktökre és a dollárhoz való menekülést idézte elő.

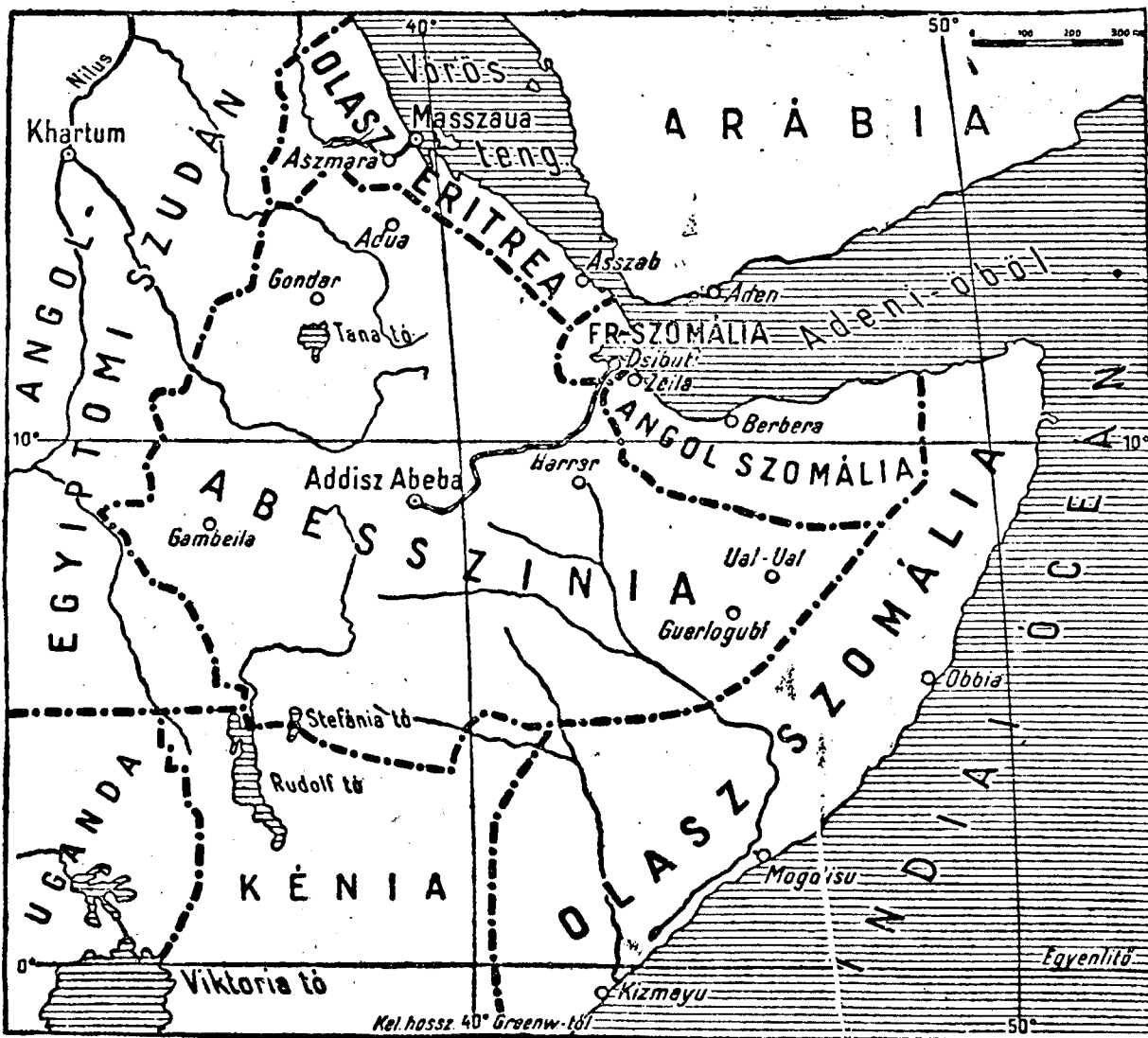
Szeptember 9-ike óta ismét óriási aranyáradat indult meg az Egyesült-Államok felé.

A legutóbbi tizenkét nap alatt 900 millió dollár értékű arany érkezett ide, de újabb jelentés szerint tegnap indult el egy újabb küldemény Európa partjaitól 38 millió dollár értékű arannyal.

A legújabb dollárvásárlási láz erős eladási hullámot zúdított az angol értéktőzsdékre. A londoni tőzsdén jegyzett 12 vezető érték piacán az árak tegnap 80 millió tonnával csökkentek.

ABESSZINIA TÉRKÉPE

A közönség érdeklődésének középpontjában ma Abesszinia áll. Nyilvános helyeken, magánlakásokban a társalgás főtárgyát a távoli, egzotikus afrikai állam képezi. Idegenhangzású, különleges városnevek, folyók, hegységek, völgyek nevei keringenek a levegőben és ilyenkor bizony jó volna valahonnan egy térkép, amely megmutatná, hogy tulajdonképpen hol terül el az az ország, amely miatt ma nagyhatalmak készülnek összemérni erejüket. Az Aradi Közlöny eleget tesz a közönség kívánságának. Itt közöljük Abesszinia térképét, amelyről a közönség tájékozódhatik minden, a népus birodalmával kapcsolatban felmerült kérdésről. Ual-ual, Ogaden, Addis Abeba, az egyetlen abesszin vasútvonal, mind az olvasó elé tárulnak, aki ennek nyomán most már tisztán láthatja nem csak a nagy külpolitikai konfliktus helyét, hanem egyszersmind a gyar-

matpolitikai érdekek összefüggését és ellentéteit is.

Abesszinia, a titokzatos afrikai ország közel négyakkora, mint Olaszország. Területén ott lehet találni a párás, mocsaras egyenlítői öserdőket, a slvár homoksivatagot, több-ezerméteres hegységeket. Alig tíz millió lakója a legkülönbözőbb fajú és kultúrfokon lévő népekhez tartozik. Uralakodó osztály a magát semita fajának valló, tulajdonképpen azonban már elnégeresedett amhar, nép. Olaszország két oldalról fenyegeti Abessziniát Olasz Szomáli felől és Eritrea felől. Az ország egyetlen vasútvonala a Francia Szomáliföldön lévő Dzsibuti kikötőjébe vezet. Nyugat és Északnyugat felől az angol gyarmatok: Szudán, Kénia és Uganda határolják. Anglia jogos aggodalommal tekint a gyarmati érdekeit veszélyeztető Olaszország előretörése elé.

Férfi posztó, szövetárak és választékban és mindennemű bélésárak a
Grünberger J. cégnél Arad, Bul. Reg. Maria No. 24. Dáciával szemben
„CONSUM” és „INLESNIREA” tag!

Consum és Inlesnirea könyvével minden cikket SZÉKELY Divatáruházában, káspénzáron vásárolhat színházzal szemben. 5368

JULES CAMBON halálára

Meghalt a huszadik század nagy történelmi pörének egyik tanuja

A két Cambon szerepe és küldetése Franciaország történetében — Ami sikerült Paulnak és nem sikerült Julesnek — Kiderlen levelei és a világpolitika — Miért avatkozott Anglia a világháborúba

Pontosan kilencven éves korában távozott az élők sorából a huszadik század nagy történelmi perének egyik tanuja: Jules Cambon. A két nagy Cambon közül ő volt a kisebbik. — de talán csak annyi volt kisebb híres fivérének, hogy neki jutott a nehezebb és a hálátlanabb szerep. A Cambon nevet azonban mégis ő tette világhírűvé érdekes és lenyűgöző irodalmi munkáival. „La diplomate” című könyvét, mely egy küzdelmes és izgalmas diplomáciai pálya tanulságait és egy széleskörű irodalmi és politikai tudás rezümét egyesíti, a világ valamennyi kultúrnyelvére lefordították. Az agg Cambon néhány év óta Svájcban élt s ott érte utólmost a halál.

Az antant megteremtője

A Cambon-fivérek ahhoz a nagy francia nemzedékhez tartoztak, melynek vállain naggyá nőtt a harmadik köztársaság. Jules Cambon részt vett az 1871-es francia—porosz háborúban és ennek a háborúnak tanulságai irányították azután több, mint félszázadon keresztül politikai és diplomáciai pályáját. Paul Cambonnak jutott a könnyebb és a hálásabb szerep:

amikor Delcassé a francia külügyek élére került és hozzálatott nagy programjának megvalósításához, Paul Chambont küldte Londonba, azzal a nem éppen könnyű megbízással, hogy szerezze meg Franciaország számára Anglia barátságát.

A megbízás nem volt könnyű, hiszen a francia közvélemény még mindig hatása alatt állott annak a pofoznak, amit Afrikában kellett elszenvednie Angliától s az angolok is érezték, hogy a bizalmatlanság és gyűlölet fagyos hullámaival löveli felük a kontinens. A franciák tulsokat éltették akkoriban Krüger elnököt, nem csoda tehát, hogyha a sovány, szakállas, kis öreg urat nem fogadták kitörő lelkesedéssel Londonban, mert már ekkor, több mint harminc év előtt, öregurnak számított Delcassé bizalmi embere.

Cambon rendületlenül hitte, hogy az új Európa csakis Anglia és Franciaország szoros együttműködésén épülhet fel s ha Delcassé agyában születtek meg a koncepció körvonalai és Edward király volt az, aki áldását adta hozzá. — az antant cordiale tulajdonképpen megteremtője Paul Cambon volt,

aki első pillanattól kezdve szívósan farigcsált az angol—francia megértés művén.

Presztizs és érdek

Soha jobban nem bizonyította be Anglia, mint most, hogyha a Presztizs és Érdék között kell választania, inkább hallgat az Érdék szavára. Megengedheti magának. Csak hogy Cambon nagy műve a tiz esztendő alatt, ami az antant felépítésétől a világháború kirobbanásáig eltelt, nem egyszer forgott komoly életveszélyben. Mindjárt születése után, az orosz—japán háború idején, úgy látszott, hogy Franciaországnak választania kell Anglia, vagy Oroszország között s

egyedül a franciák eredményes lavírozó képességén mulott, hogy nem bukott meg a kezdet-kezdetén a jelenkor egyik legnagyobb diplomáciai vállalkozása

S aztán a legutolsó pillanatban, a világháború kitörésének idején is voltak olyan helyzetek, ami-

kor úgy látszott: minden hiába volt s Anglia távol tartja magát a kontinens zűrzavaraitól. Drámai pillanatok következtek Cambon életében, mert úgy látszott, hogy egész életműve összeomlott.

Churchill emlékirataiból tudjuk, hogy az angol kormány tagjainak többsége békepárti volt s azon a napon, amikor Németország hadat üzent Oroszországnak, Grey magához hívatta Paul Cambont és közölte vele, hogy

„Franciaországnak most már döntenie kell Anglia nélkül és számolnia kell azzal, hogy nem támaszkodhat angol segítségére...” Paul Cambon faléher arccal hallgatta az angol külügyminisztert, percekig nem jutott szóhoz s azután kijelentette, hogy ezt a közlést nem hajlandó továbbítani Párisba.

Teljes lelki összeomlását jelentené a francia kormánynak, — ebben a súlyos pillanatban pedig acélos lelkierőre van szüksége minden francia államférfiúnak. Hanem maga Cambon valóssággal szédülve támo lyogott ki Grey szobájából. Artur Nicolsonhoz ment, lerogyott egy székre, arcát ke-

Barátokat csinálni az ellenségekből

Jules Cambon szerepe sokkal hálátlanabb volt, de nem volt sokal szegényebb drámai mozzanatokban. Jules Cambon is körülbelül azzal a megbízással ment Berlinbe néhány évvel azután, hogy fivére Londonban nagy eredményeket ért el, — amivel annakidején Delcassé Paul Cambont indította utnak: barátokat csinálni az ellenségekből Franciaországnak.

Paulnak sikerült. Julesnek nem, — de vajon ki tudja, Franciaországnak melyik tette a nagyobb szolgálatot?

Jules Cambon első nagy próbatétele az agadiri konfliktus idejére esik. A francia diplomácia sárgakönyveiben izgalmas fejezet olvasható arról a találkozásról, amely Kisingenben zajlott le a német külügyek mindenható vezetője, von Kiderlen és Cambon között.

Kiderlen és Cambon, úgy látszott, megértik egymást ezen a találkozáson és már-már úgy volt, hogy az angolokhoz hasonló megoldással Németországot is sikerül le-szerelni.

Cambon kijelentette ugyanis, hogy Franciaország nem engedheti meg, hogy Németország megvesse lábát Marokkóban, de minden vitás kérdéstől hajlandó tárgyalni, sőt engedményekre is kapható. Kiderlen erre felvetette a kérdést: Hajlandó-e Franciaország más gyarmati területeken engedményeket biztosítani Németország számára? A németek utánozni akarták az angolokat és nem is kétséges, hogy nem drágábban, de olyan áron, mint Fasoda volt, a németeket is le lehetett volna szerelni.

Kiderlen ezzel bucsuzott el Cambontól:

— Hozzon nekünk valamit Párisból...

Csak hogy mig Kiderlen mindenről pontosan beszámolt Kypke kisasszonynak, a Wilhelmstrassera elfelejtette elküldeni legalább hallatlanul mulatságos levelének másolatát, így történetesen azután, hogy mig Cambon Kiderlen kérdéseiről tárgyalt Párisban, ugyanekkor a német diplomácia és hadvezetőség falt accompli elé állította Franciaországot, amivel az egész tárgyalás felborult.

Az agadiri páncélosok keresztülhúzták Cambon összes számításait s ezért nem sikerült Németország felé is az a módszer, mely Anglia felé remekül bevált s amit a londoni Cambon oly szép sikerrel alkalmazott.

Nem csoda tehát, hogy amikor Kiderlen meg akarta győzni Cambont, hogy Németországnak

Autóvezetőknak a legjobb, eléggé megfelelő lesz. Minden szaküzletben kapható. Romániai vezérképviselet.

Leonida & Co. Bucuresti és fiókjai

ACCUMULATOR S. A. Timisoara
H. DANEC. Brasov.
MÜLLER & LORENZ, Sibiu.

zeibe temette és szinte mániákusan hajtogatta:

— Vizben hagynak bennünket...

Nicolson felugrott, berohant Greyhez és figyelmeztette „a római arcélű, de távolról sem római jellemű” államférfiut, hogyha most, ebben a súlyos helyzetben Anglia cserben hagyja Franciaországot, a földkerekség valamennyi népe előtt szégyen-folt fogja borítani az angol nevet. Ez a hang hatott Angliára és egészen bizonyos, hogy az, amit a „Times” munkatársának mondott másnap Cambon, hogy tudniillik: „most dől el, vajjon örök időre törlik-e a „becsület” szót az angol szótárakból” — jelentékenyen hozzájárult az angol kormány háborus elhatározásához.

Cambon az utolsó pillanatban mozgósítási tudta a londoni uccát az angol kormány ellen.

Majdnem azt mondhatnók, ez a „forradalmi gesztus” kényszerítette ki az angol kormányból a hadüzenetet.

Utolsó felvonás Berlinben

Jules Cambonnak tehát nem sikerült elérnie azt, amit Paulnak.

Még egyszer jutott berlini missziója során drámai szerep Jules Cambonnak. Közvetlen a háború küszöbén. A francia sárgakönyv beszámol arról a találkozásról, mely július 27-én zajlott le Jagow és Cambon között. Jagow kifejtette a német álláspontot: Németország nem hajlandó beavatkozni az osztrák-magyar-monarchiát érintő konfliktusba s csak akkor lépne közbe, ha egy osztrák—orosz konfliktusról lenne szó. Cambon viszont azt az álláspontot vallotta, hogy a béke ügye fontosabb a formalitásoknál és ha az intervencióval sikerül megakadályozni Oroszországot abban, hogy beavatkozzék a három ország konfliktusába, nem szabad formalitásokon lovagolni.

A vita hevében Cambon nyíltan Jagow mellének szegte a kérdést, hogy Németország háborút akar-e? Ez ellen természetesen Jagow hevesen tiltakozott és kijelentette, hogy Cambon megvan győződve erről, de katasztrófálisan téved.

Egy héttel később, pontosan

augusztus 4-én, hagyta el Cambon a német fővárost, amikor a német csapatok már átlépték a belga határt.

Az elutazás elég kalandos körülmények között történt. Cambon azt kérte, hogy Hollandián vagy Belgiumon keresztül utazhasson haza, — ez volt mindenesetre a legrövidebb út. A kormány azonban Svájcban keresztül akarta hazaküldeni a francia nagykövetet, később azután úgy határozták, hogy Bécsen keresztül vezessen Cambon útja, — végül Kopenhágán keresztül indították utnak. Cambon emlékirataiban megemlékszik arról, hogy fűtkéje előtt állandó őrég posztolt s hogy az utiköltséget szigorúan bevasalták rajta.

Hazaérkezése után azonnal szolgálattételre jelentkezett a külügyminisztériumban és 1915-ben a Quai d'Orsay vezető államtitkárává nevezték ki. Ezen a nehéz posztton maradt egészen a háború befejezéséig.

Hartmann Kálmán

ékszerésznél

ARAD, MINORITA-PALOTA

CONSUM-

könyvre is vásárolhat

Iasi, a kiderítetlen gyilkosságok városa

A tömeggyilkos szenzációs teleplezése

A borzalmas iasi-i tömeggyilkosság tettesének, Tcaciucnak kihallgatása során derül csak ki, hogy Iasi ugyszólván a kiderítetlen gyilkosságok városa. A Tcaciuc által bevallott hat gyilkosságon kívül ugyanis, amelyeknek áldozatait megtalálták a Strada Baci 16. szám alatti lakás padlója alatt, a városban az utóbbi három év során még hat kiderítetlen gyilkosság történt.

1934. március 14-ikén ismeretlen tettesek meggyilkolták Maria Sachelarescu nevű nyugdíjas nőt, aki magányosan élt a Strada Albina egyik házában. Vasile Tcaciuc legutóbbi vallatása során kijelentette, hogy nem ő gyilkolta meg Sachelarescu Mariát, de ismeri a gyilkost. Még is nevezte, hogy a gyilkos egy Sindrilariu nevű egyén, akit lopásokért köröztek. Ezenkívül még öt fel nem derített gyilkosság történt 1934-ben és 1935-ben Iasi-ban és a rendőrség reméli, hogy a rémes tömeggyilkosság felderítése kapcsán most végre világosság derül ezekre a gyilkosságokra is.

**Nekem
nagyyszerűen
használt**

Tegyen úgy mint én. A recept egyszerű: tisztítsa arcbőrt reggel és este Scherk - arcvizzel! Akkor eltűnnek a pattanások és a mitesszerek. Üvegek à Lei 62", 103", 164", 300", 475".

Scherk arcvíz **Lotion
Faciale
Scherk**

Nemzetközi tervet ajánlottak Aradváros mentőakciójának céljaira

Az „International Union for Land Value Taxation and Free Trade” érdekes felhívása Aradváros vezetősége előtt — Argetoianu volt miniszter is hiva az akciónak, amely gyökeres adóreformokat javasol

Érdekes tervre hívta fel Aradváros vezetőjének, dr. Cotioiu Romulus interimár-bizottsági elnöknek figyelmét az International Union for Land Value Taxation and Free Trade romániai szakosztálya, a „Telekértékkadó és a Szabadkereskedelm Nemzetközi Egyesülete” ugyanis azt a célt tűzte ki maga elé, hogy világsszerte gyökeres reformot propagál a városi adózási rendszerekben annak az elgondolásnak az alapján, hogy *míg a telkek automatikus értéknövekedését adóztatnák meg, ezzel arányosan csökkentse le a munka adóját*. Dr. Cotioiu Romulus figyelmébe a nemzetközi egyesület megbízottja abból a szempontból ajánlotta a tervet, hogy ennek gyakorlati alkalmazása után lényegesen fel lehetne lendíteni az „Arad-ért!” jelszóval megindult mozgalom városfejlesztő terveit. A konkrét indítvány a következő:

„Az a bizottság, mely Aradváros közigazgatási leromlásának megakadályozása érdekében Bucurestibe utazik, hogy a kormány segítségét kérje, nyerve meg egyúttal beleegyezését is arra, hogy

kétszázötven próbaidőre valósítsák meg Aradon az adóreformot.

Ezzel kétfős célt érünk el: megakasztjuk a város további anyagi romlását, másrészt bebizonyítjuk, hogy az ajánlott adóreform kézzelfogható eredményeket produkál, mint ahogyan ez Dániában, New-Zealandban, sok északamerikai és kanadai, ausztráliai és délafrikai városban bekövetkezett. A telekérték-adórendszer 1917-

Iskolásgyermekek katasztrófája

Dre z d á b ó l jelentik: Ma reggel az itteni pályaudvaron egy üres szerelvény belefutott egy tanulókkal zsúfolva levő személyvonatba. A vonat utasai közül egy gyermek a helyszínen meghalt, míg a másik a kórházba szállítása után lehelt ki életét. Egy tanító és hat gyermek súlyosan, míg kilenc gyermek könnyebben sebesült.

ben Aradon már számos eredményt hozott — írja a beadvány — és Argetoianu volt miniszter szakvéleménye szerint sokkal jobb, mint a mostani adórendszer”.

A telekértékkadó-rendszer mindazokban a városokban és államokban, ahol megvalósításra kerül, azon az elgondoláson alapszik, hogy a telkek értéke automatikusan növekszik a körülöttük kifejlődő emberi települések, ipari és kereskedelmi intézmények fejlődésével egyenes arányban, tehát a közösség munkája révén. Ebből következik, hogy a közösség is igényt tart az így keletkező értéktöbblet adójára, míg

ezzel szemben lemond a munkateljesítményekre alapozott adórendszer gyakorlatáról, mint amilyenek a kereseti, jövedelmi és fogyasztási adók, illetékek.

Adam Smith, Riccardó, Stuart Mill elvei szerint alkalmazott ilyen adórendszernek eredményeit nézve, pl. az ausztráliai Sidney városa 1916-ban tért át az új rendszerre. A népesség 1924-ig 500.000 főről — millió egyszáz-ezerre szaporodott, míg az erősen fellendült építkezési folyamat a négy és többszörös lakások arányszámát 81 százalékról 86 százalékra szöktette fel. Karlsruhe városát 1715-ben ingyentelekekre alapították. 1905-ben a telkek összértéke 140 millió márkára rugott. A földjáradékot 4 százalékkal számítva, a város lakossága évenként 5.6 milliót, azaz naponta 15.400 márkát fizet munkája jövedelméből a telekbirtokosoknak és így tovább. Manhattan Izlandot, melyen Newyork városa épült, 28 dollárért vették a bevándorlók, míg most a város összes kiadásait a telekérték emelkedése nemcsak fedeazheti, de még felesleg is marad.

Az érdekes beadványt értesítéseink szerint Cotioiu Romulus dr. tüzetesen áttanulmányozta, majd — tekintettel arra, hogy ilyen újfajta adórendszer bevezetése nagyszabású előkészítési munkát igényelne, — egyelőre oly értelemben intézkedett, hogy a terveket benyújtó nemzetközi egyesület képviselőjét felkérte a terveknek egy bővebb, románnyelvű ismertetésének elkészítésére.

Megegyezés készül Aradváros

és az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusa között

Az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusának az Aradi Közlöny hasábjain részletesen ismertetett városi beadványát szombaton tárgyalta le Aradváros vezetősége. Mivel a háztulajdonosoknak a városi kataszteri illetékek elleni fellebbezését éppen szeptember hó 28-ikán tárgyalja a bucurest-i legfelsőbb közigazgatási bíróság, a városvezetőség oly értelemben határozott, hogy hajlandó a félezrelékben megszabott illetéket harmad ezrelékre csökkenteni, ha viszont a háztulajdonosok szindikátusa visszavonja közigazgatási keresetét még a tárgyalás előtt. Ez ügyben a város képviselői és a Szindikátus képviselői a közeli napokban ülnek össze, hogy a készülő egyezmény részleteit kölcsönösen megállapítsák.

CORSO D. e. 11 1/2.
d. u. 8, 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor

A cigánybáró

Adolf Wohlbrück,
Hansl Knoteck, Fritz Kampers.
Jegyelővét hétfőre!
Kedvezményes jegyek érvénytelenek!

SELECT 3, 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor!

A maláji tör

(Charlie Chan Londonban)
Főszereplő Warner Oland.

URANIA 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor

Tetemrehívás

Myrna Loy, William Powell, Maureen O'Sullivan
Holnap, hétfőn premier:

Mennysorság a földön

Nagykiállítású énekes film.
Főszereplői: GLORIA SWANSON, JOHN BOLES

Előkészületben:

Kacagó szemek

A legédesebb gyermekszátnak, SHIRLEY
TEMPLE-nek legújabb filmje.

A két király

(Der alte und der junge König.) Főszereplő:
EMIL JANNINGS.

Női és férfi **szövet** ujdonságok
egyenruha szövetek legolcsóbban

Glesinger

cégnél, Arad, Str. Motianu.
Consum- és Inlesnirea könyvre készpénz árban.

5280

A RÉSZEGSÉG ROSSZABB, MINT A HALÁL!

Egy üveg ára 140 lei, a teljes kúrahoz szükséges két üveget egyszerre szállítva 250 lei. Depozít „ARCO”, Bucuresti, Calea Călarasilor 91. Telefon 449-36.

mert a halottakról csak jól beszélnek, a részeg az azonban mindenki megveti és kineveti.

Éppen ezért örvendek, hogy ez a beteges szenvedély ma már teljes biztonsággal gyógyítható. A modern tudomány egy csodálatos készítményt, 15 éves tudományos kísérletezés nagyszemű eredményét bocsátja e célból rendelkezésünkre. Ez az

ANTIALCOOL

egy szagtalan és ízetlen gyógyszer, amit a részeg tudta nélkül is bármikor beadhatunk neki, magában az italban, amit inni szokott. Az eredmény abszolút biztos és a gyógyszer garantáltan teljesen ártalmatlan. Néhány nap alatt a részeg örökre kigyógyul szenvedélyéből, s az egész szervezete, letálapota újjászülődik. Az eredményes tapasztalatok ezzel bizonyítják mindezt.

Sectia A. K.

5391

Az afrikai Mata Hari, szenyora Pandez újra fides-sibebaban van

Ras Hailou örületei — Amikor hajót vittek át a sivatagon — Fejedelem, aki műtő-asztalon alszik — A Kaliko-halál gyötrelmei

Addis-Abeba-ból jelentik: Az addisabebai bennszülötteket az autó és a vonat nem ejti csodálatba. Hogy miért megy a vonat, mi hajtja az automobilt és az eukaliptuszok fölött cirkáló repülőgépet? Ez nem érdekli az etiopokat. Az őszvér is, meg a kő is az ember szolgálja, ennyit tudni róluk, éppen elég, akár csak az autóról.

— Az autó is szolgál, — mondotta nekem egy előkelő harcos.

Az autó mégis irigyelt „szerszám”. Miért? Divatból.

Autója van a császárnak, a külügyminiszternek, a főpapnak, Harrar Rasiának, szóval tekintélyes előkelő uraknak. Noha az autóval egyelőre nem nagyon lehet közlekedni, mégis rendkívüli mértékben emeli a tekintélyt. Ezért rendelkeznek gazdag tartományfőnökök autót. Ezért vett Ras Hailou, a legendás híri fekete Néro, az abesszin króznus egy Buick-kocsit. Az autót szétszedve szállították el Godzsam fejedelmének addieti rezidenciájába.

Műtőasztal, mint lényüzési cikk

De ezt a kitűnő Buick-kocsit Ras Hailou nem használhatja, mert fogoly. 1932-ben Lidzs Jessu, a detronizált császár érdekében és talán szeszélyből is

forradalmat szított Hailé Szelasszié ellen.

Hailé Szelasszié leverte a lázadást, Ras Hailout, Abesszinia leggazdagabb kiskirályát, fogságba vetette, csuklóira és lábaira aranyláncokat veretett.

Ez a fekete Néro excentrikus izlésű ur volt... Például vett egy műtőasztalt, Franciaországból hozatta, egy ideig azon aludt Altalában mindent megvett.

Párisi látogatása alkalmával egyszer könnyedén összevásárolt egy egész ékszerboltot.

Vad szenvedélyek, kiszámíthatatlan szeszélyek tomboltak ebben az emberben. Orgiáiról legendákat mesélnek. Ras Hailounak sok-sok felesége volt és királyi várában élt egy fehér asszony is. Ez a fehér asszony spanyol származású, férjével, egy madridi kereskedővel jött Abessziniába ezelőtt tíz évvel. A férfi maláriában halt meg, azt senki se tudja pontosan, hogy az asszony milyen uton-módon került Addietba. Egy azonban bizonyos, szépségével meghódította a godzsami fejedelmet.

Ras Hailou egyszer Dzsubutiba rándult ki

fehér asszonyával, akit „Aranyfátyol”-nak becézett. Dzsubuti kikötőjében meglátott egy teherhajót.

„Aranyfátyol”, szenyora Pandez felsőhajtott:

— Milyen szép lenne, ha egy ilyen hajód lenne... ha egy ilyen hajóval körüljárhatnánk a Tana-tavat...

Ras Hailou még aznap közel egymillió frankért megvette a kis gőzöst.

Férfi és női szövetségűek divatselymek nagy választékban megérkeztek

Gyári lerakat!

SERILANA

Gyári árak!

MINORITA-PALOTA

Az afrikai Mata Hari munkája

Hailé Szelasszié, a modern uralkodó soha nem élt a kalikóhalál jogával. De annál inkább Ras Hailou. Mikor Hailé Szelasszié úgy látta, hogy Godzsam fejedelmének feketelistáját betöltötte a Lidzs Jessu érdekében szított zendülés, háborút indított ellene. Ras Hailout levertek s a legfőbb udvari bíróság halálra ítélte. A végén örökös száműzetésre változtatták át az örült fekete fejedelmet bűntetését. Az adieti udvartartás feloszlott s a titokzatos spanyol nő, Ras Hailou kedvence eltűnt.

A mindenre elszánt forróvérű kalandornő néhány év múlva egyszer csak váratlanul feltűnt Addisz-Abeában. A fogságba vetett Ras Hailou sorsa egyelőre nem érdekelte. Bejáratos lett a Gibbiben. A miniszterek megkülönböztetett tisztelettel kezdtek vele beszélni és szenyora Pandez azóta néha minden hónapban, néha hosszabb időközökben el-elutazott, hol Dzsubutiba, hol Genfba, hol egy olasz kikötőbe. Ha utjáról visszatért, azonnal levette európai ruháját s a bennszülött főhercegnők dusan himzett, aranyfonalakkal kivarrt sámláját vette fel...

Ma 33 éves a szenyora, gyönyörű asz-

Ezután nyolcezer alattvalóját mozgósította és hatszáz őszvért. A hajót kivonszolták a partra. Mérnökök szedték szét Darabokra. A gőzöst felmálházák őszvérekre s a „hajó-karaván” uttalan utakon, sivatagokon, kopár hegysziklákon keresztül megindult a Tana-tó felé.

Hónapokig vándorolt a szétszedett hajó az őszvérek hátán, Ras Hailou örülettel határos szeszélyéből a Tana-tó felé.

A „kaliko”-halál

A godzsami fejedelem zabolátlan szenvedélyeit, „afrikai” fantáziáját többen örülettel magyarázták. Ő szabadította ki Lidzs Jessut, a detronizált királyt és azzal bosszantotta Hailé Szelassziét, hogy császári jogokat arrogált magának.

„Kaliko”-halálra ítélte egyik merényletét.

A kaliko-halál kiszabásához pedig csak a négus negestinek van joga.

Miben áll a kaliko-halál?

A merénylet porára vetköztetik s aztán tetőtől-talpig befászlazzák méhviaszba ítatott kaliko-csikokkal. Ezután a császár testőrei elővezetik az elítéltet a kivégzés színhelyére...

A halálraitelt olyan, mint egy fehér mumia.

Csak a szeme van szabadon. A négus negesti jelt ad s a királyi gárda biborruhába öltöztetett testőrei a viaszos kaliko-pólvába göngyölítet belöklék a tűzbe. A méhviasz azonnal lángra lobban, a halálraitelt kétségbeesett kiséreket tesz, hogy kimeneküljön a tűzből, de állandóan szemben találja magát a testőrök szigonyoszerű éles lándzsáival, amelyek elállják minden reménynek az útját. A halálraitelt választhat a tűz és a szigonyok között. Mikor a lángok már sütni kezdik a husát, örült fájdalomában kísérleteket tesz, kiugrik a tűzből, de a szigonyok belchasanak. A császár merénylete, mint egy égő fálya hamvad el.

szony, az itteni követségek régi tisztviselői sokat beszélhetnének róla. De nem mernek.

Szenyora Pandez az udvar legifjabb védelme alatt áll. Mindnyájan tudják, hogy kém.

A nevét csak suttogva ejtik ki. Hivatalosan mint Menen császárné udvarhölgye szerepel.

Az abesszin férfi rajong a pietykákért. Askárom, Abu Simba reggeltől estig szüntelenül locsog.

Abu Simba a mai napon elővette dzsembihjét (görbe tör) és megmutatta nekem.

— Látod, Géta, már kevesebb rajta a pára. — és jelentőségteljesen rámnézett.

Ez a kijelentése körülbelül annyit jelentett, hogy nemsokára vége van az esős évszagnak és akkor jön a háború.

— Elmegy te is a háborúba, Simba?

Rendkívül diplomatikusan válaszolt:

— Ha te eljössz velem, harcolni fogok melletted.

J. S.

Az új
KINAI BAR

Bucuresti, Pasajul Comediei
Nyitva naponta este 1/11 órától
hajnali 5 óráig.

Schönfeld-Fuhrmann zenekar.

5390

Bérczy Ilona

tánciskoláját (P. Avram Iancu 21.)

okt. 6-án (vasárnap) este 9 órakor vendégórával kezd meg. (Kapuzóna nincs).

Délutáni és esti tanfolyamra beiratkozás

Str. Gojdu 3. sz., I. em. 5398

Különórák és csoportok jutányos áron!

2x2=4
Szőrmét
Stár-nál végy

Mairovitz Imre

Str. Eminescu 14.

Divat-szűcs! Szőrmefestés!
Consum és Intenieria tag. 5100

A Forsyte-család további élete

*

Gallsworthy, az angol polgári társadalom disztigvált énekese már esztendő óta a temetőben pihen, a Forsyte Saga azonban, ez az emberi lélek mélységeibe hatoló angolszász hősköltemény most érkezett el legérdekesebb fejezetéhez. Mr. Forsyte reggelenként, miközben párolgó teából, jamből és sorkából álló bőséges reggelijét fogyasztja, aggodó tekintettel fürkészi a Times hasábjait, a mindenható Times-ét, amely rideg ugyan, kevésszavú, nem hajhássza a szenzációt, de — ami Forsyteák szemében mindennél fontosabb — pontos és megbízható.

A Földközi tenger azurkék hullámain feltűntek a brit világhatalom előőrsei, páncélfegyverzetű, uszó csataszörnyek éhes torkukkal ráásítva az elcsúszott külvilágra, fenyegetve és ijesztve mindent, ami nem angol. Egy világhatalomnak a hosszú béké pszichológiai szempontból veszedelmes. A világ közvéleménye egy darabig még emlegeti a hajóhad tonnaürtartalmát, a tankok légióit, ujjfajta, titokzatos fegyverek véstetjes voltát. Utóbb azonban felmerül benne a kétely: ki tudja, a mindent megőrlő időszu, az építménykolosszusokat megemésztő hajóféreg, vajjon nem kezdte-e ki időközben a nagyhatalom mindennél döntőbb fontosságú alapzatát, amit ugyneveznek, hogy „létjogosultság.” Így járt valahogy a hosszú békével a brit naalom is. Az évtizedes fegyverszünet megtört hágyománys presztízseinek. „Talán már nem is legyőzhetetlen többé a brit oroszlán?” ... Ebben a tudatalatt és tudatosan is kitermelődött, előbb csak óvatosan jelentkező, majd egyre vakmerőbben előretörő kérdés gondolatban csúcsosodott ki, az utóbbi években rohamosan fegyverkező kontinensi Európa véleménye Angliáról.

A brit világbirodalom leggrandiózusabb példája annak, hogy egy világhatalom tulajdonképpen nem a látható, érzékelhető energiákon, a számszerű erőknön nyugszik, hanem sokkal inkább a zseniálisan kitervelt egymásrautaltságon, a tudatbarrogzított szükségszerűségeken alapszik. Ha valaki megtekinti a térképen az angol világhatalom Földközi tengeri alapjait, úgy joggal elcsodálkozhat azon, hogy milyen jelentéktelen, területileg, lakosságilag mit sem számító szigetek, kikötőhelyek, sziklák azok, amikre az angol hajóhad háttvédként támaszkodik.

És mégis, mintha csak Anglia sorsdöntő politikusaiban egy mérnök lángesze egyesült volna, ezek a sziklák hosszú évszázadokra képesek biztosítani a birodalom létezését. Tarik sziklája és a Port Saidi kikötő lehetővé teszik az angoloknak, hogy amikor nekik tetszik, kijáratnélküli, jelentéktelen, beltengerré süllyesszék a Mare Nostrumot. Málta szigete, ha az ember leméri megláthatja, pontosan a közepén van a Földközi tengernek, amelynek legszűkebb pontján átjárhatatlan torlaszt képez. Mindez elég ahhoz, hogy Anglia ur legyen a Földközi tengeren, mindaddig, amíg tulontul meg nem inog az európai egyensúly, amelyre Albion hagyománya mindig döntő súlyt fektetett.

A látszat már sokszor megcsalta Európát. Ez a látszat, az Anglia gyöngülésébe vetett hiedelem. Legutoljára Németország volt az, amely lebecsülte a brit hatalom alapját képező közsziklákat. A lefolyt, véres erőpróba teljes mértékben megmutatta, hogy mire képes Anglia nagy veszélyek óráiban. A helyzet ma veszedelmesen hasonló 1914-hez. Ma ismét kételkednek a brit oroszlán régi erejében. Hirt terjedt, hogy az oroszlán fogát hullajtotta. A brit csataszörnyek megjelentek a Földközi tengeren, a gibraltári sziklaerődítés ágyutorkai szélesre nyitak, Alexandriában partraszálltak a „bobbik”, hogy megvédjék Mr. Forsyte presztízst és érdekeit. Gallsworthy már a temetőben pihen, de ha élne, akkor sem valószínű, hogy folytatná mesterművét. Gallsworthy nem volt a csatazaj és a véröntás költője. A jelek arra mutatnak, hogy a Forsyte Sagát most Kipling folytatja majd, a brit oroszlán harci dalosa. Új, nagy erőpróba előtt áll Anglia és a Forsyte család élete válságos órákhoz érkezett. Azzal mindenki tisztában van, bizonyára Gallsworthy is jól tudta és Kipling előtt sem titok, hogy ezek a népi hősköltemények, mint amilyen a Forsyte Saga, végső befejezésükben mindig drámaiak, mert hiszen a világbirodalmak élete véges, akár az emberé. A kérdés csupán az: a Forsyte Saga már a legközelebbi kötetében eljut e drámai fejleményéhez, vagy pedig az eljövendő idők alapot adnak egy új Forsyte nemzedék életéhez. A brit világhatalom egyik alapvető tulajdonsága a példátlan szívósság és épen ez teszi valószínűvé, hogy Forsyteék további életét Kipling, az angol gyarmatosítás győzelmi kürtőse, új diadalmas époszba foglalhatja majd.

(Korda.)

A táblaolajtól függ

az, hogy hogyan sikerül az annyi gondnal és aprólékossággal elkészített majonéz. Ha nem akarja, hogy a tányéron hagyott ételek sorsára jusson, ha súlyt helyez arra, hogy különlegesen pikáns, pompás és izletes legyen, használjon

„SPHINX”

táblaolajat. Győződjön meg — a többi táblaolajakkal szembeni mérhetetlen iz és aromabeli felsőbb. ségeről, kérjen szállítójától csakis

Rejtély a Majláth-gimnázium megmérgezett diákjai ügyében folytatott vizsgálat körül

A vegyvizsgáló intézet szerint, nem volt strichnin az Alba-Iuliára küldött csokoládében

Devaról jelentik: Annakidején az egész ardeali sajtó részletesen foglalkozott azzal az amerikai-izü bünténnyel, amelynek az albaiuliai Majláth-gimnázium három növendéke majdnem áldozatul esett. A kisdíákoknak ugyanis ismeretlen tettes postacsomagban mérgezett csokoládét küldött, amit gyanútlanul el is fogyasztottak. A csomag tulajdonképpen Krausz Károly vulcani vállalkozó kisdíának címére érkezett, a gyermek azonban két másik társának is adott belőle. Valamennyien rosszul lettek, a gyors orvosi beavatkozás azonban mindhármut megmentette az életnek. Dr. Mandel aztán megállapította, hogy a csokoládé-küldemény sztrichnint tartalmazott.

Az eset előzményeképpen meg kell említeni, hogy a kis Krausz-fiu apja még a mérgezési eset előtt névtelen levelet kapott, amelyben az ismeretlen zsaroló azzal fenyegette meg, hogy helyezzen el egy helyen ötvenezer lejt, különben baja történik gyermekeinek. A megfenyegetett vállalkozó éppen levelet irt egyetemista fiának, amikor telefonon arról értesítették, hogy Alba-Iulián tanuló kisdíát ismeretlen tettesek megmérgezték.

A zsaroló levelek és a csokoládé-küldemény megegyező csomagcímzése alapján a

csendőrség rövidesen letartóztatta Grlebb Ferenc foglalkozásnélküli vulcani-i lakost, aki régebben a Resita-műveknél volt mechanikus. Grlebb ellen, aki nem vallotta be a bűncselekményt, szerfölött terhelő volt Matei pefrosani-i professzor szakvéleménye, amely a zsaroló levelet és a csomag címzését az állásnélküli mechanikus kezeirásának tulajdonította. Grlebb négy hónapig volt letartóztatásban, akkor azonban bizonyíték hiányában szabadlábra helyezték. Az ügyiratok közben a cluji tábla elé kerültek, amely újból elrendelte Grlebb letartóztatását. A mechanikus angusztiús óta a devai ügyészség fogházában vizsgálati fogóságban ül. Időközben a bucuresi-i vegyvizsgáló-intézet, ahová a mérgezett csokoládét eljuttatták, megállapította, hogy a csokoládé nem tartalmaz mérget és így Grlebb ellen ez a bizonyíték is elesett. A napokban megtartott törvényszéki tárgyaláson Grlebb Ferenc újból tagadó álláspontra helyezkedett. Védője utján új szakértők kihallgatását kérte, mire a törvényszék elrendelte dr. Kernbach egyetemi tanár, írásszakértő szakvéleményadását, a méregtartalom megállapítása ügyében pedig dr. Caba Emil devai kórházi főorvos kihallgatását.

Őszi újdonságok, férfiruha. átmeneti és télikabát szövetek nagy választékban!

MERINO

posztóház Főter, Str. Alexandri 1.

HIREK

A daytoni majomper

Ezelőtt pontosan tíz esztendővel, 1925-ben, amikor a vérontástól már nagyon megcsömöröltek az emberek, abesszin-probléma nem izgatta a kedélyeket és a kardcsörtetés sem volt még olyan feltűnő, a világ más híján nagyszerűen elszórakozott a daytoni majomperen. Scopes, középiskolai tanár ugyanis diákjainak a darwinizmust tanította a szokott amerikai felületességgel arra tanította a nebulókat, hogy „az ember a majmaktól származott.” Ezért a tanárt bíróság elé állították, mert kiderült, hogy Tennessee államban, ahol Dayton fekszik, tilos a darwinizmust tanítani. A tennessee-i hívők táborát V. J. Bryan, volt külügyminiszter, neves politikus vezette. Ez a tábor esküdött arra, hogy az ember úgy jött létre, mint Mózes első könyvének elején le van írva, vagyis, hogy kezdetül fogva lelkes és értelmes lény volt. A másik pártnak, amely az evolúció igazságát vitatta, Darrow védő volt a vezére a bíróság előtt.

A daytoni majomper valódi amerikai per volt. Szegény Darwin, ha élt volna, bizonyára tiltakozott volna az egész cirkusz ellen. Elsősorban, ő soha nem mondotta, hogy az ember a majomtól származik, a daytoni tanárnak szemmel láthatólag ahhoz már nem volt türelme, hogy az egész evolúciós elméletet végig tanulmányozza. A két párt a bíróság előtt ingujban vitatkozott a legmélyebb dolgokról, egészen primitív nyelven és észjárással, hogy az esküdtek is értsenek belőle valamit. Bryan, aki a tárgyalás izgalmai során szívészélhűdést kapott és meghalt, nyilván azt gondolta, hogy isteni küldetése megvédelmezni a bibliát és az összes valóságokat. A per Scopes tanár jelentéktelen pénz büntetésével ért véget. A majomper emlékére. Daytonban szeptember 23 és 25-ike között országos ünnepségek lesznek, amelyen részt vesz Scopes tanár és Darrow védő is. Darwin az ünnepségen már nem vehet részt és ez nagy szomorúsággal tölti el az amerikai újságírókat, akik legalább olyan reklámozást csináltak volna neki, mint amilyent Marlene Dietrichnek, vagy Greta Garbonak szoktak csinálni. Ez azonban mit sem von le az ünnepség fényéből. Különben a daytoni majomember most éppolyan kevésbé időszerű, mint volt akkor, amikor letárgyalták. Mert hiszen a világ már régen rájöhett arra, hogy a Bibliát nem Darvinnal szemben kell megvédelmezni. Ez emberi társadalom egyrésze pedig, olyan kétségbevonhatatlan majomtulajdonságokat árul el, hogy a daytoni majomper már akkor eldőlt, amikor még meg sem indították.

Női costum és kabátszövetek óriási választékban
DELMAN & Co., Metlanu 14-a.

— ENYHE IDŐ Gyenge légáramlás, egyes helyeken némi felhőzet. A hőmérséklet alig változik.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.27, London 15.13 és fél, Newyork 307.75, Milánó 25.10, Amsterdam 208.35, Berlin 123.75, Prága 12.72 és fél, Varsó 57.90, Belgrád 700, Bucuresti 250.

— Tatarescu Sinaiában érkezett. Sinaiából jelentik: Az Orient Expresszel ma Sinaiába érkezett Tatarescu miniszterelnök, aki feleségével együtt a Banathból érkezett, ahol Erzsébet görög ex-királyné vendége volt. A miniszteri szalonkosztit egyik mellékvágányra tölték és a kormányelnök feleségével együtt a különkocsiban költözött el ebédjéért. A miniszterelnök délután kihallgatáson jelent meg a palotában.

— A német kormány megszüntette a 40 százalékos illetéket a román áruk bevitelére. Bucurestiből jelentik: A román kormány szeptember 9-én kelt rendeletével megszüntette a román áru bevitelre alkalmazott 44 százalékos értéktámi külön illetéket.

— Berthold Jakob ismeretlen helyre távozott. Párisból jelentik: Berthold Jakob emigráns német újságíró, akit a német kormány rendeletére három nap előtt átadtak a svájci hatóságoknak, tegnap egy svájci rendőrszövetségi kíséretben Párisba érkezett. Berthold a legnagyobb titokban már elhagyta a francia fővárost és senki sem tudja, hogy hol tartózkodik.

— Házkutatások a Kolostorokban. Bucurestiből jelentik: Zlatcu vizsgálóbíró várattatva házkutatást tartott több Bucurest körüli kolostorban, de ezekről a házkutatásokról eddig még semmi konkrét hírt nem szivárogtat ki. Állítólag régi egyházi értékek ittokzatos eltűnéséről van szó. A vizsgálóbíró több szerzetest idézett be kihallgatás végett.

— Városi határozat az aradi mészárosok husárainak feltüntetésére. A városvezetés elhatározta, hogy a husárok feltüntetésére kötelezi a mészárosokat. Ennek érdekében felszólították a Husiparosok Szindikátusát, hogy kötelezzék tagjaikat arra, hogy a husárait kartonra nyomott betűkkel és számokkal tüntessék fel mindennap üzletbejárataikon.

— Vizsgálat a városi gépiüzemek nyersanyagbeszerzésének felülvizsgálására. A városvezetés a városi gépiüzemek olaj, petroleum és benzin-szükségleteinek beszerzési menetét felülvizsgálja, mert sokalja az erre fordított összegek nagyságát és gyakoriságát. A vizsgáló-bizottság tagjai a vízművek, a gázgyár, az autobuszüzemek igazgató-mérnöke és a városi gazdasági hivatal főnöke.

Lenvásznak ágyneműre,
tínom paplanok
Ruttkay & Botye
cégnél. 5287

— Ékszerablás Newyorkban. Newyorkból jelentik: A metropolis legforgalmasabb részén három bandita kifosztott egy ékszeres boltot. A két alkalmazottat megkötözték, mintegy 20 ezer dollár értékű ékszert vettek magukhoz s gépkocsin elmenekültek. Ugyanekkor a kaliforniai Beverly Hillsből jelentik, Hoxmel György tőzsdés lakásából 500 ezer dollár értékű értékpapírt raboltak el. Ennek a rablásnak a részletei még hiányoznak.

„MIRA” fűzőszalon, Arad,
Str. V. Goldis No. 2.

készíti a legolcsóbb és legjobb

princesseket,
gyógyhaskötőket,
csipőszorítókat,
sérvkötőket.

Vállal kesztyűtisztítást és javítást. 5403

— Az aradi színház tatarozásának ügye. Ladányi Dezső beadványával kapcsolatban, melyben 31.250 lelt ajánlott az egykori Elite-mozi székeiért, a városvezetés ülésén újra felmerült a színház nézőterének ülőhelyeivel kapcsolatos tervmivel megállapítást nyert, hogy a székek ma is legalább félszázezer lelt érnek meg, a városvezetés megbízta Zabb Stefan bizottsági tagot, hogy a mozi székek színházi beépítésének kérdését a moziüzem képviselőjével egyetértőleg tanulmányozza.

Pongyola, flanellek csodás mintákban
DELMAN & Co., Metlanu 14-a.

— Öngyilkos lett egy százados egy budapesti fürdőben. Budapestről jelentik: A Hungária-fürdő egyik kabinjában szombat délután revolverrel mellbelőtte magát Kapecz Nándor szegedi százados, aki azonnal meghalt. A délutáni gyorsvonattal érkezett Budapestre. Tettének oka ismeretlen.

— Dr. Spielberger fogorvos hazaérkezett.

Az ilju तरी keserve

— Na, mi az, még mindig vendéglőben étkezel? Hát ezért házassodtál meg...?

— Hm, persze, persze... csak hogy a feleségem egész nap a szakácsnő-iskolában van s így nem ér rá főzni...

Négyezer idegen állampolgárnak

kell elhagynia az ország területét

Bucurestiből jelentik: Megirtuk, hogy az idegenellenőrzés alkalmából mintegy 15.000 idegen állampolgár további munkavállalási és tartózkodási engedélyt megvonáltak. Az érdekeltek a munkaügyi minisztérium mellett működő legfelsőbb idegenellenőrzési bizottsághoz fordultak, amely sok esetben megsemmisítette az elsőfokú döntést, de 4000 idegen állampolgárnak mégis mennie kell. A kiutasítottak zöme Bucurestiben él. A bizottság értesítette a rendőrséget és csendőrséget, hogy a kiutasítottak egy részét 8 napon belül, a családtagokat pedig egy hónapon belül tegyék át a határon.

A kiutasítottak között rengeteg vállalkozó szerepel. Így az Astra Romana, Steaua Romana petróleumvállalatok, Adesgo harisnyagyár, Schmidt-művek, a Jutagyár, Gyapotipar, a Saturn-gyár több igazgatója a kiutasítottak között van. A legfelsőbb bankokráciából Albricht Ressig és Francois Dubois, a Banca de Credit Roman külföldi igazgatói, Deletier, a Lafayette-nagyváruháza vezérigazgatója, Roschovszky Rudolf, a Sogin adminisztrátora, Nicoloff Nitzoff, a Harvester igazgatója, Jean Anker, a Singer-világceggel igazgatója, Henry Dillan, a Depozitul Farmaceutici, Erich Gustav Dalkof és Karl Friedrich Hetzer, az SKF igazgatói, Sando Ertan, Arkin Adolphe és Maida Maurice, a Tesatorie bucuresti-i igazgatói, Kirsch Agopian, stb. szerepelnek a kiutasítottak között.

— Elfogott határátlépők. A curci határőrség elfogta Varga István 35 éves magyar állampolgárt, aki utlevél nélkül átlépte a román határt. Ugyanakkor elfogták Grosz Emánuel, 20 éves román állampolgárt, aki egy ízben átszökött Magyarországra és most akart visszaszökni a határon. Mindkét határátlépőt behozták Aradra.

Pizzamák,

női és férfi fehérneműek

legszebb kivitelben, legolcsóbban 3178

**KOZSINEKNÉ fehérnemű-
varrodájában készülnek**

Arad, Str. Brancovici 1. sz.

Aradi uccák elnevezése. A városvezetés, tekintettel arra, hogy Aradváros területén számos hasonló-hangzású uccai elnevezés szerepel, dr. Cotioiu Romulus kezdeményezésére elhatározta, hogy a legközelebbi ülésre a mérnöki ügyosztályal elkészített a hasonló-névű uccák jegyzékét, hogy ezt a sok tévedésre alkalmas adó helyzetet új uccakeresztléssel megszüntessék.

Kelengye vásznak hatalmas választékban
DELMAN & Co., Metlanu 14-a. 4121

— Arad gyermekhalandósága. A városi anyakönyvi hivatal elkészítette a gyermekhalandóság statisztikáját az év kezdetétől szeptember 1-ig. A kimutatás szerint az évben eddig Aradon 815 gyerek született, akik közül 46 életlenül jött világra, 76 pedig táplálkozási zavarokban pusztult el. A statisztika megállapításai szerint a kisgyermek halálában tehát túlnyomórészt a nemi betegségek és a szülői gondatlanságok játszottak szerepet.

— Ideges embereknek és lelkibetegeknek az igen enyhén ható, mindig megbízható természetes „Ferenc József” keserűviz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Világhírű ideggyógyosok és gyógyintézetek vezetőinek véleménye alapján a Ferenc József viz állandó használata az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek is a legmelegebben ajánlható.

— Arad előkelő hölgyközönsége már tudja, hogy a legfinomabb selyemárak, crepe georgettek, bársonyok, pouplinárak, hölgy és férfi fehérnemű anyagok, kosztümrevaló elsőrendű finomságú könnyű, valódi gyapjuszövetek beszerzési forrása Weisz Sándor jól felszerelt üzlete a Bratianu-uccában.

Halmérgezésben betegedett meg Banlocon Tatarescu miniszterelnök

Miért nem fogadhatta a kormányelnök az »Aradért«-küldöttséget az aradi állomáson

Dr. Cotioliu Romulus városi intérimár-bizottsági elnök részletes jelentést tett Aradváros vezetőségi ülésén arról, hogy az »Aradért!«-akció vezetősége péntekről szombatra virradó éjszaka miért nem tudott beszélni Gheorghe Tatarescu miniszterelnökkel, aki Banlocról jövet az aradi vasutállomáson utazott keresztül.

— A miniszterelnök — mondotta Cotioliu dr. — Banlocon halat ebédelt, amely a jelek szerint nem volt eléggé friss, mert mérgezési tünetek között megbetegedett tőle. Már a timisoarai vasutállomáson azonnal lefeküdt szalókocsijában és orvosi tanácsra az egész éjjelt a legteljesebb nyugalomban kellett töltenie.

Aradra az éjjeli órákban érkezett meg az el-sötétített miniszteri szalóknocs és a kísérők jelentették a történeteket az aradi küldöttségnek, akik nem akarták háborgatni a miniszterelnököt s így a tervezett kihallgatásról lemondtak.

— Ettől függetlenül azonban — mondotta Cotioliu dr. — Serbescu dr. aradmegyei képviselő, bucaresti-i ügyvéd lépéseket tett a miniszterelnökségen, ahol jelentette, hogy az aradi küldöttség szerdára kér kihallgatást. Most már csak attól függ az audiencia sikere, hogy a miniszterelnök Bucarestből lesz-e szerdán, vagy nem. Ez esetben természetesen Tatarescu fogja megjelölni az aradiak fogadásának időpontját.

A Fehér Kereszt tánciskolában

Intelligens családok gyermekei részére október 1-én új kolon kezdődik. Külön tisztviselő és deák kolonok. Beiratkozások: Kedd, csütörtök, szombat és vasárnap este 8 órától a Fehér Keresztben, feljárata CORSO mozinál. Minden csütörtök, szombat és vasárnap este 9 órától tánegykorlók. Októberi tanfolyamra beiratkozók a szeptemberi kolont díjtalanul látogathatják. Elsőrendű jazz harmonikával. IRTIZ ILONKA, táncitanárnő.

— Jól sikerült bankettet rendezett ma este Cotioliu Romulus dr. átmeneti-bizottsági elnök tiszteletére a Reimormátus Kör helyiségében a liberális párt gradistei tagozata. A bankettet táncmulatság követte, amelynek tiszta jóvedelmét a gradistei ortodox templom építési alapjának javára fordítják. Cotioliu Romulus dr. átmeneti-bizottsági elnökön kívül megjelentek a banketten dr. Czettel Lajos, a liberális-párt gradistei tagozatának diszelnöke, Pauesti Nicolae szenátor, Muresanu Constantin lelkész, Iesanu mérnök-igazgató. Az első felszólaló Czettel Lajos dr. volt, majd pedig Vaduva Nicolae, a tagozat titkára üdvözölte a távol levő Marcus Mihail dr.-t. Az elhangzottakra Cotioliu Romulus dr. ötletes és szellemes román és magyar nyelvű beszédben válaszolt. A kitűnő és gondos rendezés elsősorban Socodoron E. tagozati elnök és Vaduva Nicolae titkár, valamint a gradistei hölgyek érdeme. Külön kell megemlékeznünk a Serb Grigorie vezénylete alatt működő Unirea Gradisteană dalárdáról.

A legelősebb textiláruház DELMAN & Co. Metlanu 14-a.

— A maglaviti tömegpszichózis. Bucarestből jelentik: Azon a vonaton, amely tegnap Maglavitból zárandokokkal telve Bucarestbe érkezett, egy asszony megőrült. Marinescu professzor, a hírneves pszichológus Maglavitba utazik, hogy tanulmányozza azt a tömegszuggesztiót, amely a zárandokokat Maglavitban elfogja. A tömegvándorlás oly nagyméreteket öltött, hogy a Maglavit környékén fekvő állomások a személyszállító vagonok számának felemelését kérték, mert a forgalmat nem tudják lebonyolítani.

— Utra az aradi kéményseprők! A városvezetőség ülésén Stefan Zabli szövéttette, hogy miért nem került még végrehajtásra a város új kéményseprési szabályrendelete, amelyben likvidálni készültek a Mária Terézia-korabeli családi privékigumokat. Az elhangzott interpellációt követő felvilágosításokból derült ki, hogy a városi kéményseprői szabályrendeletet azért nem léptették életbe, mert nem emelkedett jogerőre a felettes fórumok jóváhagyása nélkül.

— Szömörkényi Magda és Vas Boriska tanulmányutjukról hazatérve, a tanítást mozgásművészeti intézetükben: Bul. Gen. Dragalina 12. megkezdtek. Beiratások októberre folynak.

Október 1-én kezdi TEODOR SELEGIAN tanár

a román és német nyelv- és kereskedelmi levelezési tanfolyamait.

Szakszerű csoport és egyéni tanítás, éveken át kipróbált és bevált módszer szerint a délutáni és esti órákban kezdők, haladók és gyakorlók részére. — Beiratások már most a Kereskedelmi Iskolában (a Kulturpalota mellett) földszint, balra, első ajtó, d. o. 10—1 és d. u. 6—8 óra között. 5293

— „Csendélet” a Kádas-telepen. A városvezetőség több tagja személyesen arról győződött meg, hogy az ugynevezett Kádas-telepen a közbiztonsági szolgálat sok kívánnivalót hagy maga után. Az elhangzott felszólalások szerint a lámpákat, telefonhuzalokat állandóan lopkodják. Volt eset, hogy az utkövezés követi is eltűntették ismeretlen tettesek, sőt a személyi biztonság is állandóan veszélyeztetve van. A városvezetőség elhatározta, hogy interveniál az aradi rendőrkészletre, hogy szervezzék a Kádas-telepen mozgóőrséget, amely véget vet az ott uralkodó állapotoknak.

OSZI

Ruha-, Kosztüm- és Kabát szövetujdonságok
pazar választékban

SZMUTNY

5298 cégnél Strada Metlanu 2-4.
Divatselymek. Kelengyeanyagok.

— Hochmann dentist hazaérkezett, újból rendel.

Jóminőségű Crepe de Chine Delman & Co kabátbélésekre — — Lei 71 Metlanu 14-a.

— A Merino-cég kiváló minőségű áruiról, választékos izléssel felszerelt exkluzív divatszövegeiről, az emelkedő árak dacára jutányos áraitól és legelőzékenyebb kiszolgálásáról Aradon és a környék vevőkörzöse előtt közkedve lett. Gazdag áruválogatást bárki vételkötelezettség nélkül megtekintheti.

Szenved-e krónikus vakbél irritációktól, vagy vakbél-tájéki fájdalmaktól?

A krónikus vakbél irritációk és vakbél-tájéki fájdalmak igen gyakran tulajdonképpen nem is vakbél-fájdalmak, hanem... A világ egyik legnagyobb orvosi folyóirata a „Wiener Medizinische Wochenschrift” írja: „Számos krónikus vakbélgyulladás esetében, — a legújabb kutatások — megállapították, hogy a fájdalmak fészke nem a vakbélben, hanem a vakbél-tájéban, a vastagbélben van. A „GASTRO D” — a belek motilitásának normalizálása által — rövid időn belül gyógyulást idéz elő.

Figyelje a fentemlített folyóiratról itt megjelenő további idézeteket.

Dr. F. T.

A „GASTRO D” gyógyszert 130 lei utánvétellel küldi az európai vezérképviselő: Császár E. gyógyszertára, Bucaresti, Calea Victorie No. 124.

„OPAC”

Str. Doamnei 7. (Galeriile Blanduziei Etaj) Bucaresti, Tel.: 4.28—60.

Szállítunk: Az alábbi cikkek előállításához szükséges mindenféle parfümölaját:

KOLNIVIZ,
PARFUM
HAJVIZ,
BORKRÉMEK

„DENY”
márka

PUDER
SZAJVIZ,
SZAPPAN
stb. stb.

mindenféle illatú és a legjobb összetételben.

Ugyanazok szállítunk „DENY” márkájú borotvaszápadant, mindenféle klisé formában, szögletes, kereteket stb. elsőrendű minőségben.

Kívánságra árajánlatot küldünk.

— Harminc napon belül el kell készíteni a személyzeti kimutatást Bucarestből jelentik: Az a bizottság, amely a román munkaerők protegzálásáról szóló törvény végrehajtásával kapcsolatosan szükséges munkákat végzi, megállapította, hogy a vállalatok nagyrésze az előzetes figyelmeztetés ellenére sem készítette mindezideig el a törvényben előírt kimutatásokat. Ezt a tényt a miniszter tudomására hozták, mire a miniszter a személyi táblázatok benyújtására újabb, ezúttal utolsó 30 napos terminust engedélyezett. A miniszterium közli az érdekelte vállalatokkal, hogyha a törvényes rendelkezéseknek ezúttal sem tesznek eleget, a törvény szigorával sújtattak. A kereskedelmi és iparügyi miniszterium az érdekeltek tudomására hozza, hogy e tárca hatásköre a román személyzet foglalkoztatásáról szóló törvény alkalmazásánál tisztára a törvény rendelkezéseinek betartására irányul, olyan formában, hogy a megfelelő arányszám tiszteletben tartassék. Ebből következik, hogy a miniszterium nem kíván ajánlásokkal szolgálni magánvállalatoknak és így ebben az ügyben a miniszteriumhoz terjesztett összes kérelmek eredménytelenek maradnak.

Fischer Ernő

(Plata Avram Ianou 10., II. em.)

zongora és zeneelméleti oktatását megkezdte. 5268

— Gabonatorvajokat fogtak Chisineu-Cris községben. Az aradmegyei Chisineu-Cris nagyközség lakói már régebben jelentést tettek a csendőrségen, hogy ismeretlen tolvajbanda fosztogatja a kukoricaföldeket. A tolvajok egész földeket letaroltak és a hatóságok hosszú ideig tehetetlenül állottak a fosztogatóbanda üzemével szemben. Az elmúlt éjszaka a csendőrök lesben álltak és meglátták, hogy öt községbeli cigány jelenik meg zsákokkal a hátán és megkezdte a kukorica letarolását. Felszólításukra a cigányok futásnak eredtek, mire a csendőrök üldözi kezdték őket. A tolvajbanda tagjait csak mintegy három óráig tartó üldözés után sikerült kézrekeríteni. Lakosok is házkutatást tartottak és ott nagymennyiségű felhalmozott lopott gabnát találtak. A tolvajokat letartóztatták.

— Köszönetnyilvánítás. Igen tisztelt Uram! Egy barátom tanácsára elhatároztam régi betegségeim, rheuma, bányadtság és fülödegzsába ellen az Ön Togal-tablettáit használni, s már az első csomag használata után megállapíthattam a szer gyógyító hatását. E csodás készítményt legteljesebb elismeréssel fejezem ki Önöknek, s a Togal-tablettákat mindenkinek ajánlani fogom. Braşov, 1931. dec. 19. C. W. M.

Különleges bársony ujdonságok
DELMAN & Co., Metlanu 14-a.

Néparuházzá akarják átalakítani a Palace-kávéházat

Részletes felvilágosításokat kér az új tervről a városvezetőség

Érdekes beadványt tárgyalt szombaton a városvezetőség. Simon Sámuel vállalkozó azzal a tervvel fordult a városvezetőséghez, hogy adják ki bérbe számára a Palace-kávéház összes helyiségeit, ez esetben ott konzorciumos alapon a bucaresti-i Lafayette-áruházhoz hasonló rendszerű üzemet létesít, amely számos új munkaalkalmat teremti.

A városvezetőség meglepetéssel vette a felvetett tervet, amelynek részleteire nézve a beadvány nem tartalmaz kellő felvilágosításokat. Erre való hivatkozással elhatározták, hogy felhívják a vállalkozót beadványának részletezésére.

CARABUS

revüszínház nagy őszi turnéja

Az aradi téli színházban 1935. szept. 29-én, vasárnap este 9-kor és d. u. 1/4-kor

Hipp Hipp Hurrá!

oimen 2 felvonásos és 32 képes revü.

Oriási balett 60 balerinával

Jegyek elővételben Libraria Dieceazana és az előadás napján a színház pénztáránál kaphatók.

TÁNASE

igazgató vezetése alatt

Ejszakai razzia az aradi hazárdklubokban

Meglepetésszerű ellenőrző körutat tartott a rendőrség

Az aradi hazárdjáték klubokban ma éjszaka a rendőrség Iancu Traian rendőrigazgató vezetésével meglepetésszerű razziaát tartott. A megjelent rendőrségi tisztviselők vizsgálata főképp arra irányult, hogy vajon a lokálokban olyanok is tartózkodnak-e, akik nem klubtagok. A játékosokat igazoltatták és azoknak jelenlétéről, akik nem tudtak klubtagsági igazolványt felmutatni, jegyzőkönyvet vettek fel.

A váratlan razzia a klubokban jelenlévő közönség körében kinos meglepetést keltett. Köztudomású ugyanis, hogy sokan a klubok látogatói közül családtagjaik tudta nélkül látogatják a játéklarangokat és ezeket érthetőleg kellemetlenül érintette a nemvárt hatósági közbelépés. Hogy a meglepetésszerű éjszakai razzia milyen eredménnyel járt, azt csak majd a meginduló eljárások során lehet megállapítani. Köztudomásúlag úgy a sajtóban, mint hivatalos részről az utóbbi időben számos támadás érte az Aradon működő játéklubbokat és minden valószínűség szerint ezeknek a bírálatoknak és elítélő nyilatkozatoknak a nyomán történt most az éjszakai ellenőrző körutat a rendőrség részéről.

Szülők figyelmébe!

Magántanulókat utólagos fizetéssel is vállalok

5389

Strada Iosif Vulcan No. 4. Internátus.

— Betörés egy aradi szőlőbirtokos lakásán. A Str. Sarbeasca lakói ma észrevették, hogy az utcában lakó, de éppen podgoriai szőlőjében tartózkodó Luib József, szőlőbirtokos lakása tárva nyitva van. Értésítették a rendőrséget, amely megállapította, hogy a lakásba a szőlőbirtokos távollétében ismeretlen tettesek betörték. A betörés hírére hazaérkező Luib József megállapította, hogy a betörők, akiket ugylátszik megriasztottak, semmit nem vittek el. A vizsgálat az ügyben megindult.

— A walesi herceg páratlan őszi barackjairól képekkel illusztrált érdekes riportot közöl a Rádióélet legújabb száma. Bemutatja a Missa Solemnis nagyszabású előkészületeit, az angol rádió-riporter budapesti látogatását, a rádió-tárgysorsjáték húzását és sok más szórakoztató cikket közöl. A Rádióélet Sándor-u. 7. kívánatra bárkinek készséggel küld ingyen mutatványszámot, külföldre is.

FELTER (Ortutay-palota) Kozmetikában

öröklési praxisa folytán minden nő egyéniségéhez alkalmazott kezelésben részesül. Legmodernebb gyógy-móddal tünteti el bőrhibáit, hajszálait, szemölcsöket stb. Eukaliptus, tejkrém, eper, citrom pakkolás. — **Tanítványkiképzés.** 5395

— Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA: Bulevardul Regina Ferdinand.

SZONDI: Str. Consistoriului.

WEISZ: Piata Avram Iancu.

— **HÉTFŐN** az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.

FÖLDES: Str. Eminescu.

KÁRPÁTI: Bulevardul Regina Ferdinand.

Üzletáthelyezés!

Eminescu 15. szám alól áthelyeztem szűcs. és szőrmearu üzletemet Bratianu 10 szám alá a Iosif Vulcan iskolával szemben, ahol mindennemű szőrmé munkálatok és festések a legolcsóbban készülnek. Szíves pártfogást kérve:

5032

ZÁGONY ISTVÁN
szűcs és szőrmefestő.

LEGUJABB

Új javaslatot készít az ötös bizottság Olaszország részére

Mély megdöbbenést keltett Genfben az olasz elutasítás

Az ötös-bizottság hétfőn ül újból össze és újabb állásfoglalásának megszövegezése valószínűleg csütörtökig tart. A bizottság számít arra, hogy az olasz választ még kiegészítő közléssel pótolják, amely tisztázná az olasz szándékokat. Ha az olasz közlés nem történik meg, úgy a bizottság lépéseket tesz, hogy az olasz kormány határozza meg minimális követeléseit. Az ötös-bizottság annál kevésbé elégszik meg az olasz félhivatalos közléssel, mint-hogy Olaszország eddig még formailag nem ismerte el a bizottságot.

Olaszország elutasító határozata déli két óra körül érkezett meg Genfbe, amikor a népszövetségi delegátusok az ebédnél ültek. A javaslat kerek elutasítása mély megdöbbenést keltett. Az első impresszióktól eltekintve azonban az a vélemény keletkezett felül, hogy az olasz kormány tulajdonképpen még nem hozott végleges döntést. Általában kedvező benyomást tett a válasz tárgyilagossága és békélyes hangja. A nemzetközi diplomácia véleménye szerint a közlemény tulajdonképpen nem jelent határozott elutasítást és hangja lényegesen különbözik a multheti minisztertanácsi határozat hangjától, amely oly kinos benyomást keltett Genfben.

— A premilitaris ifjakra vonatkozólag a következőket közlik: 1. Azok az ifjak, akik premilitaris kiképzésben részesülnek, csak a Premilitaris Kiképzés Felügyelőségének különleges engedélyével tanulhatnak külföldön. 2. Azok az ifjak, akik külföldön tanulhatnak, kötelesek beiratkozni egy sportegyesületbe és eleget tenni az egyesület alapszabályainak. A megfelelő év szeptember 1. és október 15. között a külföldön tanuló ifjak kötelesek ajánlott levélben tudatni a román katonai attasékkal az országot, ahol tanulnak, az iskolát, a melybe beiratkoztak és a sportegyesületet, amelynek tagjai.

— Néhány nap múlva hagyja el a tüdőszanatóriumot egy minden anyagi támasz nélküli munkanélküli: Bartos Ádám, aki legyengült szervezetével munkaképtelenül s egyetlen lei nélkül áll a világban. Szeretne hazautazni családjához Sighisoara-ra ezért kéri a jószívű embereket, hogy küldjék el adományait Mircea Staneşcu 2. szám alá Elekesékhez.

Vendéglősök figyelmébe!

LIGNUM SANCTUM tekegolyók, dávkó- és billiárdgolyó

állandó nagy raktára:

KOLAROV műesztergályosnál,

Arad. Str. Eminescu 42. 4735

— A „Reggel”, Lázár Miklós briliáns hétfői lapja minden újságárusnál kapható. A „Reggel” a magyar újságírás szenzációja, a magyar sajtó legérdekesebb, legváltozatosabb, legértelmesebb, legszórakoztatóbb vezető organuma. Lázár Miklós vezércikkei és a „Reggel” népszerű színházi, társadalmi, divat, mozi, könyvkritika, stb. rovatai az újságolvasó közönség minden rétege előtt nélkülözhetetlen olvasmánnyá avatják ezt az európai szinten álló magyar hétfői hetilapot. A „Reggel” ára Romániában 5 lei. 3696

Iosif VÖRÖS József

paplan és madrac készítő.

Régi paplanok átdolgozását is vállalom.
Str. Eminescu No. 12.

UBORKA, PAPRIKA

beszavanyitáshoz

a legjobb zamatu és konzerváló

eset a FERMEN T-ecet!

— Kapható: 0.5 és 1 lit. védjegyzett üvegekben. —

Új vezetés alatt

az újjáépült budapesti Grünwald-szanatórium

Budapest új, a kényelem és a modern technika minden újításával felszerelt pompás szanatórium-mal gazdagodott. A 40 év óta fenálló, fényes multu Grünwald-szanatórium vezetését átvették dr. Szász Zoltán és dr. Szász Jenő budapesti orvosok, akik gazdag tapasztalataikat, továbbá orvosi és adminisztrációs képességeiket állították az újjászülető szanatórium szolgálatába. Az intézetet teljesen átépítették, a betegszobákat, társalgóhelyiségeket a lehető legfényűzőbb módon rendezték be, a szanatóriumot pedig ellátták a modern gyógyintézetek minden követelményével.

Az újjáépített szanatórium méreteit és felszerelését mi sem jellemzi jobban, minthogy négy műtőteremmel rendelkezik, még pedig külön agy, urológiai, gésészeti és plasztikai sebészeti esetek számára. Emellett az új szanatórium díszabásai a lehető legmérsékeltetebbek, így például belgyógyászati kivizsgálások mérsékelt áron eszközölhetők. A pompásan berendezett és az orvosgyógyászat minden új vívmányával felszerelt gyógyintézet technikai berendezését modern elektroterápiai gépek egészítik ki. A magyar főváros nagyszabású, új szanatóriuma fényűző milliőben, mérsékelt ápolási díjak mellett áll a közönség rendelkezésére, amely minden bizonnyal pártfogásába veszi ezt a teljesen modern szanatóriumot.

SEBES ILY

október 1-én kezd meg rithmikus torna és tánokurzusait a zsidó iskola tornatermében — Külön oktatás gyermekeknek, felnőtteknek, olcsó esti tisztviselő órák. Beiratás ugyanott. 5322

SPORT KÖZLÖNY

Az AMEFA csapata megérkezett Bucurestibe

— Kitűnő hangulatban tette meg a csapat az utat —

Az AMEFA vasárnapi bucuresti-i vendégszereplését élénk érdeklődés előzi meg, hiszen az eredmény érdekes összeállításra ad alkalmat, miután a fővárosi csapat otthon a cluji „U”-t hat góllal küldte haza. A csapat utazásáról, valamint a fővárosba érkezéséről a következő tudósítást közöljük:

Indulás előtt...

Reggel 6 óra 26 perckor indul a vonat Bucuresti felé az aradi állomásról. A futballisták ügylátszik koránkelők, mert már fél hat után együtt van az egész társaság: Bugariu, Kovács, Csajka, Szurdi, Szabó, Szaniszló II., Cucula, Magold, Batran, Perneki, Szida, Blaskovits. A vezetők Kertész Gyula, az egyesület edzője és Gutbroth Pál, az utamarsall is megérkeztek. Majd az egész társaság bevonult a vasuti étterembe, ahol jó étvágyal fogyasztották el a reggelit. Közben az esélyekre terelődik a szó. Gutmann Oszkár, az egyesület sportigazgatója, aki bucsuztatni jött ki az állomásra, elmondotta munkatársunknak, hogy bár a csapat a legutóbbi mérkőzéseim nem nyújtotta teljesítményének csúcspontját, de ennek ellenére győzelmet várnak. Az első tíz perc lesz nagyon nehéz, mert köz tudomásu, hogy Szabó Béla középfedezetünk csak az első 10-15 perc eltelté után lendül bele a játékba, ha ezt a kritikus tíz percet simán megusszuk, akkor remélem, a győzelem nem fog elmaradni. Az Unirea-Tricolor elleni mérkőzés előtt a pályán a csapat vezetői átnyújtják az ellenfélnek egyesületünk selyemzászlóját, annak je-

kül, hogy nemes ellenfélként állunk szembe egymással.

A fiúk között kitűnő hangulat uralkodik. Rövidesen megállapították, hogy a csapat tagjai közül Batran és Perneki nem utazott. Bajnoki mérkőzésre még együtt az AMEFA-val, tehát újoncok. „Vésztörvényszék” javasolnak, de később a „lehúzástól” eltekintenek, mert Batran és Perneki is nagyon erősnek látszik, így nem éppen tanácsos a „lehúzás”.

Vig mókázás közben gyorsan telik az idő. Már néhány perc választ csak el az indulástól. A játékosok és a vezetők kényelmesen elhelyezkedtek egy fenntartott szakaszban. Pontban 6 óra 28 perckor kigördült a vonat az aradi állomásról.

Érkezés Bucurestibe

Kellemes utazás után, menetrendszerű pontossággal, délután fél 6 órakor érkezett meg Bucurestibe az AMEFA együttese. A pályaudvaron az Unirea-Tricolor vezetőségének megbízottja fogadta a csapatot. Az érkezés után a vezetők és a játékosok szállodába hajtottak, ahol pihenés után vacsora következett. A vacsora után rövid séta volt programba véve, majd a játékosok korán nyugovóra tértek, hogy kipihenhessék az hosszú ut fáradalmait és fittnek állhassanak ki az Unirea-Tricolor elleni mérkőzésre. Kertész Gyula, az egyesület edzője a keretből véglegesen kiélőlte azt a csapatot, amely játszani fog. A végleges összeállítás a következő: Bugariu, Kovács, Csajka, Szurdi, Szabó, Szaniszló II., Cucula, Magold, Batran, Perneki, Szida. Az edző elgondolása szerint, amennyiben ezzel az összetétellel nem megy a játék, Batran lesz a balszélső, Szida a balösszekötő és Perneki a középcsatár. A fiúk között kitűnő hangulat uralkodik és bizakodással, de nem elbizakodva várják a mérkőzés megkezdését jelző sípszót.

Őszi szövetszövetségességek beérkeztek

WEISZ I. urisabó

Arad, Strada Eminescu 15 szám
Szolid árak! 5128 Szolid árak!

Összeállították a vasárnapi kerületi bajnoki mérkőzések csapatait

Négy meccset játszanak le az első osztályban

Az aradkerületi elsőosztályu bajnokságban vasárnap négy mérkőzés kerül lebonyolításra és legérdekesebbnek a CAA-Hakoah és Olimpia-PTT-Intelegerea-meccsek ígérkeznek, amelyeknek a CAA és az Olimpia-PTT a favoritjai. Az Unirea-Tricolor nyílt küzdelmet ígér, az USA-Transilvania-n pedig, az USA győzelme valószínű. A négy meccsen a csapatok a következő összeállításokban veszik fel egymással a harcot:

CAA: Mezei-Vass, Reinhardt-Lingurar, Szabó, Ködmön-Tolán, Neumann, Török, Carabell, Zsiga.

Hakoah: Popovics-Besések, Grosz-Grünfeld, Krauser, Szécsi-Kramer, Gallov, Wiesner, Pálfi, Sepsí.

Unirea: Garai-Megyesi I., Czudar-Tausch II. (Farkas), Tausch I., Sturz-Ujl. Szabó Károly, Szabó Gyula, Megyesi II., Sirkó.

Tricolor: Éber-Hönig I., Szilágyi-Risz-tin, Ardelean, Serb-Hönig II., Varga I., Decsoy, Janka, Pomacsek.

Tanuljon és taníttassa gyermekét

École A. B. C.-ben

Arad, Str. Eminescu 30., et. I.

Román és idegen nyelvek. 5324

Középiskolai magán I-80 osztály stb. stb.

USA: Zimmer-Gömöri, Kocsik-Faragó, Nagy II., Lingurar I.—Boros, Szívós, Szinder II., Gulyás, Nagy I.

Transilvania: Ponta-Kovács, Soll-Juhász, Nemzőczky, Hess II.—Soki, Hess I., Illin, Filimon, Czene.

Intelegerea: Knapp-Szikszai, Kéri-Farkas III., Kiss, Farkas I.—Merkli, Havasi, Stahl, Csécsi II., Farkas II.

Olimpia-PTT: Bugar II.—Bugar I., Egedi II.—Egedi I., Budai, Gavris-Molnár, Mihoc, Bermöser, Parjolt, Igrisan, (Lepis).

O Budapesten vasárnap rendezik meg a magyar marathoni futóbajnokságokat, melyen 22 versenyző vesz részt. A start a BEAC sporttelepén történik déli 1 órakor és a futók a fahérvári országúton Érdig futnak, majd a BEAC pályára térnek vissza.

O A Sparta összeállítása. A másodosztályu bajnokság első helyezettje, a Sparta csapata a következő összeállításban játszik vasárnap: Szalay, Jung, Korom, Laboda, Schmiedt, Hofenpradt, Turi II., Márton, Balla, Dondea, Simorits.

O Feltűnés az AMEFA „szurkolókhöz”. Az AMEFA B) közép vezetősége ezúton kéri fel a szurkolókat, hogy ma, vasárnap este, 8 órakor, a drukker-tábor új helyiségében, a Cercetasilor-utcában levő „Traian”-vendéglőben, (volt Sziklay-tánciskola) okvetlenül jelenjenek meg, mert ott meg fog történni az új vezetőség megválasztása. Valamint több más, a szurkolókat közelről érintő fontos tárgy kerül megvitatásra: kedvezményes belépőjegyek, utazások, stb. Feltétlen és pontos megjelenést kér a vezetőség.

Gütermann

gép- és gomblyukseiyem

gyári

védjegy

Varráshoz sokkal tartósabb a selyemfonal, mint a pamutból készült óráni!

Épűgy, mintahogy a cipőn is tartósabb a valódi bőrtalp mint a papondekli.

Figyeljen a gyári védjegyre!

Moldovanu dr.:

Szerencséje van a Gloriának, — bekkjeink hiányoznak és helyettük fiatalokkal állunk fel

A cluji Victoria csapata szombaton délután érkezett meg Aradra és alkalmunk volt beszélgetést folytatni Moldovanu dr.-ral, a cluji csapat vezetőjével, aki a következőket mondotta:

— Szerencséje van a Gloriának, mert standard hátvédek: Doci és Felecan I. nélkül vagyunk kénytelenek kiállni, akiket az ifjúsági Strala, valamint a támadósorból hátravont Pop I. helyettesítenek. Különben nem csak a két bekkünk hiányzik, de nem játszik Pop II. középfedezet, valamint Nistor és Capusan csatár sem. Mindazonáltal remélem, hogy a fiúk jól fognak küzdeni és nem okozunk csalódást a közönségnek. A csapatösszeállításunk a következő: Munteanu II.—Strala, Pop I.—Munteanu I., Pop III., Barca—Farcasan, Lazar, Feraru, Felecan II., Chendreanu II.

Moldovanu dr. nyilatkozata tehát nem a legoptimisztikusabb, mégis arra kell következtetnünk, hogy tulságosan sötétben látja a helyzetet, mert a cluji csapat támadósora kitűnő játékerőt képvisel és a Gloriának a legjobb játékra van szüksége, ha a bajnoki pontokat megszerezni akarja. Mindenesetre szép, élvezetes játék várható.

Végkiárusítás!

Füzetek, papír- és írószerek, könyvek áron alul.

KRAUSZ PAULINA, színház-épület.

Kisorsolták a Román Kupa második fordulóját

Október hónapban kerül lebonyolításra a Román Kupa második fordulója, amelyen az ardeali csapatok a következő mérkőzéseket bonyolítják le:

Lugoj: Rovine Grivita—Vultur Textila. — Lupeni: Minerul—Transilvania. — Petrosani: CFR Simeria—Jutul AC. — Timisoara: CAT—Progresul, RGMT—Electrica, Banatul—SSM Resita. — Resita: UDR—ILSA. — Fagaras: CS Sighisoara—CS Fagaras. — Turda: Ariasul — CFR Cluj. Targumuresi CSM Targumures—Sparta Medias. — Sibiu: Soimii—Unirea. — Brasov: Brasovia—SG Sibiu, IAR—Suburbia. — Medias: Vitromed—HTV. — Dicio-sanmartin: Stiela—Mures. — Carei: Victoria—Olimpia-CFR. — Cluj: Phoenix—CSB. — Baia-mare: Tricolor—CFR Oradea. — Oradea: Sta-ruinta—Ferar Oradea.

O A Gradistei Intelegerea sportegylet sportpálya céljára városi telket kért a városvezetőségtől. A beadvány letárgyalását egyelőre levették a napirendről.

Hálószobát,

5257

ebédit, kombinált szobát olcsón és kevező feltételek mellett vásárolhat Str. Eminescu 28

az újonnan megnyílt buforüzletben.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Kabát-kosztümdivat 1936.

Ősz. Nyaralásból hazatérés. Viszontlátás örömei. Kalandmesélés. Barátnők pukkádása... és divatbemutató. Az ősz hivatalosan, naptár szerint szept. 21-én kezdődik, de a valóságban akkor, amikor az első divatbemutatót megtartották. Ettől kezdve a hölgyek alig várják már a rossz időt, hogy a nyáron lehordott ruhákat szekrénybe zárassák és az új toilleket megrendelhessek.

Hát így történt az idén is. A divatszalonok, — mint mindig — az idén is zsúfolásig megteltek és mindenki szorongva teste, hogy mit hoz az 1936. divatja.

A legaktuálisabb és egyúttal anyagilag a leg-súlyosabb probléma a kabát, illetve kosztüm megrendelése. Mert egy ruha, ha nem jó, — mond már, — a kabát el lehet viselni, de egy köpeny, a tél fő ruhadarabja.

Hát bizony gyönyörű dolgokat láttunk. Ahhoz

Őszi szövetujdonságok

**Bársonyok, selymek
gyönyörű választékban**
„RENAISSANCE“ divat- 5127
áruházban

ugyan hozzá vagyunk szokva, hogy minden divatbemutató után azt mondjuk, hogy ilyen még soha életünkben nem láttunk (a nők szeretik a nagy szavakat) de az idén valóban olyan „noch nicht dagewesen“ volt.

Általánosságban alig beszélhetünk az idei divatról, mert minden divat, ami szép. Talán csak azt mondhatjuk, hogy közös vonása a ruháknak és a kabátoknak a hangsúlyos váll, illetve ujjak, amik alul elkeskenyednek.

Láttunk egy gyönyörű barna háromnegyedes kosztümöt puha, bolyhos anyagból, a kabátban öv és kapucni, amit a fejre lehet sapka gyanánt húzni. Nagyon jól mutat. Ezt is felsorolhatjuk talán, mint általánosságot sok ruhánál látjuk majd később.

Legszebb modell kalapok állandó raktára

5228

Pappné-nál Piata Avram Iancu 21.
Olcsó árak! Olcsó árak!

sőbb visszatérni. Egy sötétkék háromnegyedes kosztüm felső része sötétkék karakül felsőrészel készült. Nagyon tetszett az új szőrmeszin. Elegáns volt nagyon egy középszerű háromnegyedes kosztüm, nyitott kabátját elől végig szürke perzsa szegélyezte tenyérnyi szélességben, fent bubi gallérral. Nagyon praktikusak ezek a háromnegyedes kosztümök. Bárhova felvehetők, míg a rövid kosztüm kimondott angolos, délelőtti viselet. Meg azután, ha olyan szint csináltunk, amit fel lehet más ruhához is venni, már is megtakarítunk vele egy kabátot.

Hölgyeim!

Pullowerok és swetter
különlegességeink jelentékeny
része már megérkezett. 5405

Bársony harisnyaáruház.

tüm kimondott angolos, délelőtti viselet. Meg azután, ha olyan szint csináltunk, amit fel lehet más ruhához is venni, már is megtakarítunk vele egy kabátot.

Egyetlen rövid kosztümnek volt nagy sikere: fekete bársony, erősen sveifolt kabát, fekete nagy róka-gallérral. A szoknyához mutatott fehér, fémmel átszőtt selyem blúz, nagy fekete masnival, egyenesen ennivaló volt.

A fekete téli köpenyek ismét uralkodnak. Elegánsan nézett ki egy egyenesvonalu kabát egészen bő, tiszta bueno ujjakkal. De nem volt megvetendő az a köpeny sem, aminek nagy, puffos ujjait hátrafelé menő tendenciával, ezüst róka díszített. Sok kabátot láttunk, amik mindegyike a praktikusságot célozta. Ugyanis maga a kabát egyenes vonalú,

átmeneti köpeny, amely alatt másszinű, vele harmonizáló szőrmemellény volt, aminek gallérja kihajlott a kabátra és az ujjak is kedvesen kandikáltak ki a kabát bővebb ujjai alól. Tehát kettőt egy csapásra.

Tehát hölgyeim, lehet választani! Ha összegezni akarnók az idei kabátdivatot, háromféle kategóriát kell megkülönböztetnünk. 1. Vagy csináltunk egy háromnegyedes kosztümöt, — aminek kabátja pótol egy kabátot, pláne, ha bársony, akkor esti köpenyt is. 2. Vagy egy rövid kosztümöt, ami kimondott angolos viselet. 3. Végül pedig, ha a köpenyvel döntenénk, akkor legcélszerűbb feketét venni, ami bármikor hordható és nagyon elegáns. De még pardon tévedtem — van egy 4.ik kategória is, ha a fent leírt mellényes megoldást választjuk. Akkor veszünk egy átmeneti kabátot egysoros vatelinnel és télen sem fogunk fájni, ha a szőrmemellény alatta van, amit viszont bármihez fel tudunk venni.

Elegánsan öltözködő hölgyek
**kabát, costum és ruha-
szövetekben, bársonyokban**
a legnagyobb választékot 4553
Weisz Sándor
divatruházában Str. Bratianu 2., találják meg.

Mielőtt őszi toalettet csináltat, minden hölgynek szüksége van egy igazán jó fűzőre. Ne mulassza el megtekinteni a „Salvator“ cég (Piata Avram Iancu 21.) fűzőt, melyek minden igényeknek megfelelőek és mérték után is a legolcsóbban készülnek.

Divatposta

Tanácsalan. Piros satin ruháját fordítsa ki a matt felére: divatos a fényes pontokkal. A vállrészes megoldás az idén nem divatos, ezért vegyen hozzá, ha kap, anyagot és csináltasson két nagy, könyökig érő bő ujjakat és egy vastag arany zsinórövet, amit elől megkötve, egész a bokáig érve kössön meg. Nagyon elegáns lesz és a legszebb dísz ehhez a színhez az arany. 2. A georgette nem divat. A crepp satin blúzhhoz vele harmonizáló, egyszínű maroccin szoknya kell. De használhat bársonyt is. Ha fehér a blúz, legszebb hozzá a fekete bársony szoknya. Üdvözet.

Uj helyiségében is,
a régi szolid árak mellett
nyújt elsőrendű munkát

ROSENZWEIG szücs
Str. Moise Nicoara 2. 5219
Szőrmék javítását, átalakítását is vállalom.

Érettségizett. Legjobban ajánlanék egy csokoládébarna háromnegyedes kosztümöt, nagy reverekekkel és ocelot díszítéssel. A szoknya teljesen sima, nem sliccalt, csak gombos. Hozzá kössön magának egy zöld pullover, zöld vadászkalappal, kis barna tollal nagyon elegánsan fog kinézni. Üdvözet.

Legújabb őszi és téli
**costum és kabátmodell
ujdonságok** 5384

Nagy Imre divatszalonjában
Arad, Str. Eminescu 8.

Felhők között. Nagyon kedves leveleire csak most tudok válaszolni. Fekete ruháját csináltassa arany gombokkal és arany bőrvél. Ropant divatos lesz. Üdvözet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére: Budapest, Teréz körút 35. sz. küldjék.

TARTÓS ŐSZI FRIZURAK!!!
VASONDOLÁS 10 L. HAIFESTÉS 150 L.
DAUERWELLEN 200 L. VIZONDOLÁS 20 L.

NÓGRÁDY TIVADAR
hölgyudrásznál Arad, Str. Eminescu 20. 5356

Miért a legjobbak

Mikóné Ecsedy Teréz
fűzői és melltartói?

Mert kitűnő szabása a modern vonalakat
érvényesíti.
Mert minden ujdonságot — ugyazó:ván —
idő előtt hoz.
Mert elhanyagolt formáit újjá változtatja
Mert mindezekon felül olcsó is. 5355

Háztartási titkok

Citrom gyakran kárbavész, ha felvágjuk és csak az egyik felét használjuk el. A másik részét rendszerint beállítjuk a kredencbe, vagy a spájzba és mire ismét kell, a citrom kiszárad, vagy megnedvesedik. Ezt megelőzendő, a citromot a felvágott lapjával sóba kell tenni, olyan sokáig frissen fog elállni, ameddig csak akarjuk.

„EDITH“ Szalonban Str. 29 Decembrie No
13. Modern estélyi és
uccai ruhák intányos árban készülnek. 5130

Rozsdafoltot vasalóból úgy tudunk könnyen eltávolítani, ha melegenit tesszük fel, a rozsdás helyeket viasszal bekenjük, ez feloldja a foltokat. Ezután a vasalót végighúzzuk selyempapíron, vagy fehér rongyon és a műveletet addig ismételjük, ameddig a vasaló egészen tiszta nem lesz.

Szőrmék, bundák

legelőnyösebben szerezhetők be

I. NAGY szücsnél Str. Ale-
xandri 3.
Javitások, átalakítások olcsón
és precízen készülnek. 5385

Gyümölcsfoltokat a fehér abroszból úgy távolíthatjuk el könnyen, ha a foltos részt meleg tejbe mártjuk és addig hagyjuk ázni, amíg a folt el nem tűnik.

Csemegék

Kirántott húst, ha azt akarjuk, hogy ne keményedjék meg rajta nagyon a burok, úgy kell sütnünk, hogy fedő alatt süssük. Így nagyon puha, szinte omlós lesz az egész.

Vendéglátó bomba

Négy tojásból piskóta tésztát készítünk és ha kisült összevágjuk kis apró darabokra. Izesítjük otthon lévő különböző befőttekkel, cseresznye, meggy, birsalmasajt, stb., stb.-vel és befőtt levéllel nedvesítjük. Egy tála felrakva tejszínhabot öntünk rá és tálalás előtt egy fél citromot kivájva teletöltünk rummal és meggyújtva tálaljuk.

Mustáros tojás. A keményrefőtt tojásokat kettévágjuk. sárgáját kevés mustárral, ecettel, hagymával elkeverjük, a kivájt fehérjét megtöltjük. Tálaláskor petrezselyemzöldjével díszítjük.

Szőrmemunkákat

legszebben és legolcsóbban készít

ANTALFFY szücs
5359 Színház hátsó bejáratával szemben

Sajtos karfiol. A megtisztított karfiolt hideg vízben jól kiáztatjuk, majd sós vízben puhára főzzük. Vajjal kikent tűzálló edénybe rakjuk, egy tiszta ruhával lenyomkodjuk, hogy egyenes legyen a felülete, azután olvasztott vajjal meglocsoljuk és reszelt sajttal jól behintjük. amíg szép piros színe nem lesz.

A takarékos háziasszony

kávé, tea, csokoládé, rizs, rum, cognac.
5239 Lékör és egyéb háztartási szükségletek

„FIUME“ cégnél szerzi be.
P Avram Iancu 17. Bársony mellett.

Csokoládételfűjt. Kilenc deka vaját felolvasztunk és meg pirítunk benne 2 kanál lisztet. 3 deci tejben 10 deka csokoládét (reszelve) feláztatunk és ezzel eresztjük fel a fenti pirított lisztet és addig hagyjuk forrni, amíg nem sűrű péppé válik. Azután kihűtjük és hozzákeverünk 6 tojás sárgáját, 14 deka cukrot és utóljára a 6 tojás habját és gőzben kifőzzük. Vaníliás dióval is tálalhatjuk.

Nagyságos Asszonyom!

Szíves figyelembe ajánlom, hogy

női ruha salonomat
Str. Marasesti No. 36. alatt megnyitottam.
Egyben bátorodom a b. figyelmét felhívni,
hogy a szabászat minden egyes ágazatából a képzést, Budapestén Nagy Béla divattermében sajátítottam el. Szíves pártfogását kéri:
5387 Rihari Ernőbet.

Hazaérkeztem, a legújabb női divat-
kalap modellekethoztam magammal

Alakításokat is legújabb modellek szerint vállalom

Schön Anna Strada V. Goldis 1.
(v. Bohus-pal) 5360

Aszódy János:

Uj petroleum-hadszintér

Óriáströsztök harca a koncesszióért — A holland eset, az abesszin probléma fiatal őse.

Kezdetben vala a „Standard Oil” . . . Rockefellerék petroleum óriása. Versenytárs nélkül állott szerte a világon és a földgolyó majdnem valamennyi kőolajkutja neki buzzogtatta az aranyat érő naftát. Tudvalevőleg kezdetben az amerikai petroleummezőkön kívül, alig volt számbavehető termőhely. Az európai konkurrenciát úgy nyomták el Rockefellerék, hogy mindenkinél alacsonyabban adták a petroleumot. Amit itt veszítettek, azt odahaza, Amerikában háromszorosan behozták, mert, mint a piac egyedurai, maguk szabták meg a drága folyadék árát.

Aztán felbukkant egy kistisztviselő, akiből idővel a hollandi petroleum társaság, a „Royal Dutch” vezetője lesz. A holland gyarmatokon gazdag lelőhelyekre bukkannak és a „Royal Dutch” 8 százalékos talékokat fizet az új vezérigazgató működésének első esztendejében. A „Standard Oil” odaát a tengeren túl megmérgeződik. A petroleumóriás harca kél a kőolajtörpével. A hollandiak csüket veszve kapkodnak, minderáron el akarják adni részvényeiket az amerikaiaknak. A kistisztviselőből lett vezérnök nem enged. És megnyeri az ütközetet. Ezt a holland gyakornokból lett iparmágnaft Henry Deterdingnek hívták.

Az ötszáz ezer hollandi forintos kőolajtársaság azóta kormányokat buktató, trónokat döngető hatalommá nőtt. Titánok harca kezdődik. „Standard Oil” contra Royal Dutch Shell Cie”. A holland alakulat rövid, de meglepetésekben annál gazdagabb pályafutása alatt angol társaságokkal egyesül és amit a kis Németalföld nem tudott megtenni, megteszi a hatalmas Anglia. Petroleumharcában London támogatja Sir Henry Deterdinget. Mindenki ellen. Ha kell — Washington ellen is. A harc egyre tombol, az ellenfelek elhullnak, csak kettő marad. „Standard Oil” contra Royal Dutch Shell Cie”. Nagybritánia az Egyesült Államok ellen.

A kínai petroleumháború után, ahol első ízben csapott össze a két világhatalom, Rockefellerék csupán azért, hogy az árharcban szenvedett veszteségeiket pótolják, újra felemelik a petroleumtermékek árát Amerikában. Sir Deterding csak erre vár és amikor a világválság tombolásában, 1932. elején legnagyobb az elkeseredés az amerikai benzinfogyasztó körökben, akkor dobja piacra a „Royal Dutch” termékeit. Ciszterna-hajók százai öntik az amerikai pipe-line-okba a hollandi és perzsa petroleumot, azok a kőolajtörpék pedig, amelyeket Amerika területén éppen a figyelmetlenségtől távoli küzdelmek idején vásároltak össze titokban Deterding ügynökei, 400 százalékkal emelik fel rövid egy év alatt a „Royal Dutch” forgalmát. A holland-angol társaság megrohamozza és beveszi azokat a területeket végig az Atlanti Óceán partján, a Middle Westen, amelyekbe Rockefellerék durva üzletpolitikájuk segítségével évtizedek alatt befészkeltek magukat.

Az óriások harca végzetes fázisba jut. Késhegyre menő harcot folytatnak minden talpalattnyi petroleumföldért. A termelési küzdelmekbe és árharcokba most már fegyverek roppogása vegyül és kisebb-nagyobb háborúk robbannak ki a földrészekben mindenütt. Mezopotámiában, Mexicóban, Bolíviában, Paraguayban.

„Mindez szép — mondhatja az olvasó — azonban kissé érthetetlennek tűnik, hogy akkor,

amikor a világválság egyre növekvő zűrzavarában a hatalmas petroleumtrösztök forgalma negyedére csökken és amikor az árak fenntartásáért vívott küzdelemben milliókat veszítenek, miért van szükség erre az imént vázolt elkeseredett küzdelemre, amelyeknek árán újabb petroleumterületekhez jutnának a kőolaj mágusai, holott még a meglévő területeken is termelés csökkentésre kényszerülnek?”

Amikor a „Royal Dutch Shell Cie” közelharcban döngetni kezdte a bevehetetlennek hitt amerikai eladási-területet, a „Standard Oil” végső mentő várként pályafutása alatt amugy is sokszor igénybevett sajtójához folyamodott. Az amerikai nagylapok harsogni kezdtek a világba, hogy Amerika petroleum-készlete a legújabb megállapítások szerint mindössze 17, de legfeljebb 25 évre elég! Ezzel azt akarták elérni, hogy a megrettent és nemzeti védelmet feltűző hadvezetőség nyomására Hoover majd megtiltja az angolok újabb területvásárlásait. A fegyver visszafelé sült el. A petroleum ügyekben máskor olyan engedékeny szenátus szigorú vétőt emel a rablogárdálkodás ellen. Megkezdődik tehát az új kőolajmezők felkutatására irányuló küzdelem.

A véletlen pedig úgy kívánja, hogy éppen abban a lélektani pillanatban, amikor Amerika rádöbben a petroleumterületek kimerülésének lehetőségére, akkor hozzák hírül, hogy a Szumátra szigeti Djambi mezőkön újabb, hatalmas kőolajterepet találtak. A holland gyarmatokon lévő kb. négyezer hektárnyi területet a németalföldi kormány természetesen a „Royal Dutch”-re engedményezi. A „Standard Oil” is közbe lép és bejelenti igényeit. Ugyanekkor Washington közli Hágával, hogy a „Standard Oil” érdekei azonosak az övéivel. Azonban Deterding és London közelebb vannak Hágához, mint Washington. A szerződést aláírják. A „Standard” ismét dühbe gurul. Megtilgyelhetők, hogy a petroleumharcok során Rockefellerék általában minden nehezebb helyzetben elvesztették a fejüket. Ezeket a sorozatos dührohamokat pedig Deterdingek minden alkalommal kihasználták. Mindjárt meglátjuk hogyan.

A „Standard Oil” szócsövei, az amerikai petroleum-sajtó nyolcvanöt orgánuma, adott jelre teljes erejével bömbölni kezd. „Jó lesz vigyázni . . . az ázsiai holland szigetek csak addig tartoznak Hágához, ameddig azt Amerika jónak látja!” A legnagyobb napilapok első oldalán, hatalmas betűkkel emlékeztetik Hollandiát a kubai háborúra és a petroleumszagu hiradásokból lassanként nyílt, háborúra uszító sajtókampány bontakozik ki. Washington-hirtelen kilép a homályból és erőlyeshangu jegyzéket intéz Hágához. A „Royal Dutch” kötele megosztani a petroleumföldeket a „Standard Oil”-val! A sajtóhadjárat egyre jobban viharzik, a jegyzékek csak úgy ömlenek Washingtonból. Egy hónap leforgása alatt öt!

Deterding sajtója szintén munkához kezd. Diplomáciai ravaszságot használ Rockefellerék fellevezett dühé ellen. Nem lép fel védőleg a megtámadott holland kormány mellett, hanem számító alattomosassággal egyszerűen átveszi az amerikai sajtó hangját: „Életképtelen államcséska . . . a Nagy Amerika ellen . . . jusson csak eszébe a Fi-

A reumás borbély

Elmondja mit tett

Megszabadult fájdalmaitól és szenvedéseitől Kruschen révén

Egy borbély, aki „a reuma mártirja” volt, írja: „Mintegy tíz év előtt a reuma mártirja voltam. Öt évvel ezelőtt annyira elfajult a betegségem, hogy csak a legnagyobb nehézséggel tudtam mesterségemet folytatni. Meg kell mondanom, hogy borbély vagyok. Miután egész csomó szert megpróbáltam, a Kruschen só ajánlották nekem. Boldog vagyok, hogy elmondhatom, hogy tizenkét hónapi használat után megszabadultam minden fájdalomtól és szenvedéstől, ami tíz év előtt annyira kínozott. Ugy érzem, hogy teljesen kigyógyultam a reumából, hála a Kruschen sónak.” — W. M.

A Kruschen só két alkatrésze a legerősebb hűgysavoldó szer, amit az orvosi tudomány eddig ismer. Azonnal letompítja a fájdalmas kristályok tühegyeit, azután átváltoztatja ártatlan folyadékká. E só más alkatrészeinek ösztönző hatása van a vesékre és segítik, hogy a feloldott hűgysavkristályokat a természetes csatornákon keresztül eltávolítsák. Ezen hűgysavoldó és kiválasztó sókkal más sók vannak kombinálva, amelyek megakadályozzák az ételek erjedését a belekben és ezzel megakadályozzák a veszedelmes hűgysav további képződését.

A Kruschen só több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában üvegenként 95 leiert kapható. 4359

lipini szigetek esete . . . akkor a spanyolok jártak meg . . . Deterding lapjai csak úgy köpik a sértéseket. Hollandiában a megrettenés felháborodással alakul át. „Azért sem, még háboru árán sem engedünk!” A szerződést a parlament is ratifikálja és a legutolsó amerikai jegyzékre most már határozott „nem” a válasz. Ugyilátszik, a háboru elkerülhetetlen, amikor a gyarmatokról újabb kőolajterületek felfedezését jelentik. Ezeket azután megosztottnak, helyesebben szólva, betömik velük a már hadiflottáról jegyzékező Washington száját. A sajtó elnémul, a harcias jegyzékeket lerakják az irattárba — porosodni és a távoli gyarmatokon a két társaság első furócsapatai békeidőben dolgoznak egymás mellett. Vajjon meddig . . . ?

Ma ugyan még tultermelés van és világkrízis. Az óriáströsztök fejei azonban tudják, hogy a kuttak már nem soká bírnak és hogy háboru esetén sok, nagyon sok petroleumra lesz majd szükség. Abessziniában az olaszok kőolaj telepeket sejtnek. De amíg ők fegyverrel döngetik a bazilichugységek bejáratait, addig az a bizonyos Rickett nevezetű pénzember azaz helyesebben szólva a tengerentúli „Standard Oil” csengő aranyakkal elvásárolja az orruk előtt a föld alatt szunnyadó naftát. Erre csoda történik. A hídvényű londoni gentleman, aki holmi civilizációs törekvésekre és emberi jogokra való hivatkozással ellenezte eddig az olaszok imperialisztikus törekvéseit, először meghökkenve elhalgalt, azután tiltakozik és végül bejelenti, hogy ha a többség akarja, úgy semmi kifogása sincsen az ellen, hogy Róma egy kissé megrendszabályozza Addisz-Abeabát.

Inkább az olaszoknak jusson az a petroleum, semmint a „Standard Oil”-nak . . .

Egyelőre itt tartunk. Most már csak attól függ, melyik erősebb: a jelenlegi politikai helyzet miatt angol-amerikai összefogás szükségessége vagy — a petroleum . . . Ha az utóbbi, akkor jegyzékestől, mindenestől megismétlődhetik a holland eset és az abesszin ügy új fordulathoz jut.

Történelem és politika. Állandóan ismétlik önmagukat . . .

Legszebb kültöldi borító-papírok megérkeztek.

Iskolakönyvek

és egyéb bekötések legjobban készülnek

DAVIDOVITS könyvkötészete és vonalozó intézetében Arad, Bulv. Reg. Maria 24. (Herman-udvar)

UJSÁG

budapesti napilap

vasárnapi száma szenzációs!

Részletes beszámoló a világpolitika helyzetéről, bőséges szépirodalmi rész,

„KÉPES UJSÁG”

mélynyomású folyóirat melléklet

a 800 éves budapesti egyetem képes történetével és számos aktuális képpel a világ minden részéből.

Kapható minden újságárusnál!

Nagyteljesítményű

4+1-es Oktodás szuperek

2+1-es Pentodás hálózati készülékek

4 csöves telepes szuperek távarékapcsolásban. Állomás-kálával, három hullámhosszra, rádió, alkatrészek, szakszerű javítások, villanyfelvezetések legelőnyösebben. 5108

FLESCH rádió és elektroműhelyében Arad, Strada Moisa Nicoara 1 szám.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A második török ötéves terv

A lapok ankarai jelentése szerint a török öt-éves terv jól halad előre a megvalósítás útján. Különösen a textiliparban mutatnak rendkívüli előrehaladást az új üzemalapítások és építkezések. A jövő hónap elején indul meg Kaisszarban 33 ezer orsóval a nagy textilgyár, melynek évi termelése el fogja érni a 30 millió métert. Tavasszal megkezdik a gyártást a Konia közelében épülő Ereğli-üzem 15 ezer orsóval s évi 7 millió méter gyártási kapacitással. 1937. tavasz elején helyezik üzembe a Nazilli gyárat, 25 ezer orsóval s évi 17 millió méter posztógyártási lehetőséggel. A Sumer-bank-ház negyedik új textilüzem építési tervével foglalkozik. Remélik, hogy Törökország két éven belül 18 ezer tonnára fokozhatja a termelést s ezzel 80 százalékkal fedezheti a belföldi szükségletet.

A török kormány európai pénzcsoporttal megállapodott a brüsszai kangarn szövőgyár termelésének fokozása érdekében. Az európai konzorcium egyelőre kétféle 700 ezer török fontot fektetett be. A gyár évi termelése már ez évben 85 ezer kg. fokozódik. Augusztusban új papírgyár kezdte meg működését s egy új selyemgyár építési munkálatainak befejezése is közvetlen küszöbön áll. Befejeződtek a szungulduki bányavidéken a tervbe vett vasbányászati építő munkálatok is.

Az új telepek mennyiségi termelése már is várakozáson felel, a minőség is megfelelő. A vegyiparban a fejlesztési tervek szintén a gyakorlati megvalósulás stádiumába léptek. Az egész iparosítást a Sumer-bankház eszközölte, amely erre a célra évi hatmillió török font hozzájárulást kap mindaddig, amíg az iparosítás finanszírozására eszközölt befektetések vissza nem térülnek.

Az első török ötéves terv sikere arra bírta a török kormányt, hogy második ötéves tervet dolgozzon ki, amelynek keretében új alapokra fektetik az állami gazdálkodást. Ennek valóra váltására máris megalkult az állami Eti-bankház 20 millió török font tőkével. Elhatározták, Anatolia elektrifikálását. A vonalak a Fekete-tenger partvidékén meglévő, illetve létesítendő áramfejlesztő központ az ankarai fensíkon fog létesülni. Ez fogja szolgáltatni az elektrifikált vasutak szerelvényeinek előbbrejutásához szükséges energiát. Az új terv különösképpen gondot kíván fordítani a petroleum-területek intenzív kiaknázásának lehetővé tételére is. Hozzávetőleges számítások szerint a második török ötéves terv befektetéseihez legalább 55 millió török font szükséges.

Devizacsapások miatt letartóztattak egy ügyvédet. Bregenzből jelentik: A rendőrség devizacsapások miatt letartóztatta Tarabochja dr. voralbergi ügyvédet, aki több ügyre keletkező segélyével az eddigi megállapítások szerint mintegy negyven millió schillinget csempészett ki külföldre.

Lengyelország belhajózási kikötőket épít. Varsóból jelentik: Lengyelország a belhajózási forgalom fejlesztésére mindenfelé megkezdte a kikötők építését. Jelenleg Plockben épül a Visztula-kikötő, hogy a Gdynián keresztül Lodzba irányuló gyapotszállítmányok átrakását megkönnyítsék. A kikötő építését már október közepére befejezik és azt átadják a forgalomnak. A kikötő átrakó képességét, amelynél az időjárási viszonyokra is figyelemmel voltak, évi 365 ezer tonnában irányozták elő. A Lodzba irányuló szállítmányok fuvardíjánál ezzel a kikötővel nem kevesebb mint 56 százalékos megtakarítást érnek el. Ugyancsak a közel jövőben kezdik meg a szénátrakó kikötő építését Przemsza mellett a Myslowicz folyón. A kikötő a dombrowai szénmedence összeköttetését megrövidítő csatorna mellett építik meg. A kikötő építését csak 1940-ben fejezik be, amikor a Visztulán át akarják fokozottabb mértékben lebonyolítani a danzigi és gdyniai kikötő szénforgalmát.

PILISINÉ kozmetika

külföldi tanulmányut után
megkezdte őszi szezonját,
valamint kiképző tanfolyamát.

A Népszövetség jelentése szerint:

Egyedül Románia ipari termelése fejlődött olyan iramban, mint Japáné

A válság egyik oka: a mezőgazdasági termelés értékének visszaesése — A Népszövetség gazdasági jelentésének adatai

A gazdasági köröket élénken foglalkoztatja a Népszövetség nemrégiben közzétett jelentése, amelyben az egyes országok termeléséről és az általános gazdasági helyzetről számol be. A kérdés, amely ennek a jelentésnek elolvasása előtt felmerül és amelyre az olvasó feleletet vár: *tuljótudunk-e már a válság évein, vagy pedig a termelésnek az a fellendülése, amely kétségtelenül tapasztalható, csak ideiglenes konjunktúra jele?* A jelentés inkább az utóbbi feltevésnek ad igazat.

A Romániára vonatkozó adatok forrásul nagyrésztben a Román Konjunkturakutató Intézet jelentése, valamint a Népszövetség mellett működő gazdasági hivatal megállapításai szolgáltak.

A világ ipari termelésének index-számai Oroszországot kivéve a következők: (az 1925–29. évek termelését 100-nak számítják) 1930-ban 96, 1931-ben 82, 1932-ben 69, 1933. első negyedében 69, 1934. első negyedében 84, 1935. első negyedében 90. Ha Oroszország adatait is beszámítjuk, akkor 1930-ban az index 100 és 1935. első negyedében 105.

Romániában az ipari termelési index 1930-ban 116 volt, 1933. első negyedében 99-re csökkent, míg 1934-ben 137 és 1935. első negyedében 139 volt.

Ha 1935. június hónapjait tanulmányozzuk és az 1929-es termelést 100-nak tekintjük, akkor az ipari termelés indexe nálunk a következő: 1932. június 92, 1933. június 100, 1934. június 126, míg 1935. júniusában némi csökkenés tapasztalható: 122. Hasonló arányt a visszaesés Görögországban, Finnországban és Csehszlovákiában is.

Az ipari fellendülés az alábbi államokban még mindig tart: Oroszországban 245-ről 283-ra, Japánban 128-ról 143-ra, Dániában 114-ről 120-ra, Angliában 99-ről 105-re, Magyarországon 98-ról 105-re, az Egyesült Államokban 70-ről 72-re.

Ha a befektetési javak és a fogyasztási javak termelését tekintjük, akkor megállapíthatjuk, hogy az előbbi kategória többet szenvedett a válság következtében.

Ennek index-száma ugyanis 1930-ban 96,4 volt, míg 1934-ben 121,5-re emelkedett. Ezzel szemben, bár a fogyasztási javak index-száma 1932-ben 81,3-ra esett vissza, 1934-ig mégis 131-re emelkedett. Ez azt tanúsítja, hogy a romániai piac az utóbbi javak felvételére sokkal inkább alkalmasabb, mint az előbbiekére. Belföldi gazdasági helyzetünk szempontjából természetesen nagy érdeklődésre tarthat számot a mezőgazdasági termelés értékének indexe. Leiben számítva és az 1929-es értéket 100-nak véve, ez az index a következő: 1930-ban 53, 1931-ben és 1932-ben 43, 1933-ban pedig 40. Így: a válság egyik oka, a mezőgazdasági értékek árának hanyatlása és a mezőgazda-rétegek vásárlóképességének csökkenése.

A Népszövetség jelentése megállapítja, hogy Románia ipari termelése ugyanabban az iramban növekedett, mint Japáné, azzal a különbséggel, hogy nálunk a fogyasztási javak termelése volt nagyobb, míg a befektetési javakat nagyrésztben még mindig a külföldről kell beszerezniük.

Saját érdekében

kérje mindig a cukrot, sőt és lisztet

50 kgr.-os papirzsák

csomagolásban, mert ezek a papirzsákok tartósak, olcsók és higiénikusak

Kétfélmillió leit szavazott meg a kormány a minisi bortermelő-szövetkezet részére

A parlament őszi ülősszakán megszavaztatják a szőlősgazdák szanálásáról szóló törvényjavaslatot

A földművelésügyi miniszteriumban tegnap ülést tartott a mezőgazdasági offenzíva bizottsága. A tanácskozás során a következő kérdéseket vitatták meg: 1. A vetőmagvakkal való ellátás. 2. A lóheremagvak értékesítése. 3. A gyümölcsértékesítés. 4. A modern gazdaságok kérdése.

Ugy döntöttek, hogy a jövő hét végéig befejezik a vetőmagvak vásárlását és haladéktalanul megkezdik azok kiosztását az elemi csapással sújtott megyék gazdái között.

Ami a lóheremagvak értékesítését illeti, a belügyminiszterium három millió leies hitelt nyitott meg a földművelésügyi miniszterium javára. Ezen az összegben lóheremagvakat vásárolnak közvetlenül a termelőktől. A vásárlásokat a mezőgazdasági kamarák útján eszközlik, amelyek viszont a magvakat szükség szerint szétosztják.

Ami a szőlő, valamint a bor értékesítését illeti, Sasu földművelésügyi miniszter közölte, hogy a legutóbbi minisztertanács felhatalmazása alapján a parlament elé terjeszti a szőlőgazdaság szanálására készített törvényjavaslatot. A kormány máris megtette a szükséges lépéseket a borkereskedelem fellendítésére. Ezért kétfélmillió leit bocsájtott a bihormegyei Diosigban levő borpince rendelkezésére. Ebben a pincében helyezik el a csehszlovákiai, valamint a középeurópai kivitelre szánt borokat. Ezenkívül kétfélmillió leit szavaztak meg egy odobesti-i borpince megnyitására, ahol a Lengyelországba és az északi államokba szállítandó borok standardizálása történik. A kormány támogatni akarja a bortermelő szövetkezeteket is és ezért kétfélmillió leit szavazott meg az aradmegyei minisi borszövetkezet, valamint a chisinaui, straseni-i, topoloveni-i és igliu-i szövetkezetek részére.

A bizottság elhatározta, hogy megteszi a szükséges intézkedéseket az Ausztriába írá-

A bizottság elhatározta, hogy megteszi a szükséges intézkedéseket az Ausztriába írá-

nyuló aszaltszilva-kivitel fellendítése érdekében is.

Itt említjük meg, hogy a kormány az aradi Mezőgazdasági Kamara közbenjárására elrendelte, hogy a kivitelre kerülő bor származási igazolványait a mezőgazdasági kamarák állítsák ki. A csehszlovák hatóságok ugyanis nem akarták elismerni a kereskedelmi és iparkamara által kiállított származási bizonyítványokat. *Popeacu Nicolae*, az aradi mezőgazdasági Kamara igazgatója ekkor feliratot intézett a földművelésügyi minisztériumhoz, amelyet arra kért, hogy engedélyezze, hogy a jövőben ezeket a bizonyítványokat a Mezőgazdasági Kamara állítsa ki. Erre a felíratra telefonon érkezett helyesítő, illetve jóváhagyó válasz és a minisztériumból azt is közölték, hogy ezt a fendszert az aradi javaslat alapján az egész országban általánosították.

Nem adnak löbbit devizákat a külföldön tanuló diákoknak

Csak néhány kivételt ismer el a devizaellenőrző bizottság új rendelete

A devizaellenőrző bizottság rendeletet adott ki, amelynek értelmében

a külföldön tanuló közép- vagy felsőiskolai diákoknak a jövőben valutákat nem utalnak ki.

Kivételt csak a következő esetek képeznek: 1. Ha a kérvényező diák utolsó vizsgájára, vagy a doktorátusra készül. 2. Ha a diák nálunk hemlétező szaktanfelvétel látogat. A fenti két kategóriába tartozó diákoknak igazolványt kell hozniuk a külföldi felsőiskolától. Ezt az igazolványt román nyelvre is le kell fordítani és hitelesíteni kell a konzulátuson. Egyetlen kérvényt sem intéznek el, ha ahhoz nem mellékelik az állampolgársági bizonyítvány hiteles másolatát. Azon diákok, akik nem felelnek meg a fenti követelményeknek, még egyszer,

utoljára kérhetnek devizákat a hazautazás céljaira.

A kérvényeket valamelyik autorizált pénzügyi intézményhez kell benyújtani. A vidéki bankok a kérvényeket olyan autorizált pénzügyi intézmény útján továbbítják, amelynek bucaresti-i levelezője van. A kérvény elintézésére vonatkozóan 15 nap elteltével lehet érdeklődni, ugyancsak az autorizált pénzügyi intézménél.

— Leszállították a dohánytőzsdék adóját. A pénzügyminiszter rendeletének értelmében a folyó költségvetési évre a dohánytőzsdék adókulcsát 7 százalékról 5 százalékra szálalták le.

— Felemelték a liszt kiviteli prémiumát. A gabonaértékesítő-bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a liszt kiviteli prémiumát az eddigi 12.500 leiről 13.333 leire emelik fel.

— Megváltoztatták a jelenlegi külkereskedelmi rendszert. Bucuresti-i gazdasági körökben általános az a vélemény, hogy rövidesen sor kerül a jelenlegi külkereskedelmi rendszer megváltoztatására. Erre főképpen abból következtetnek, hogy — bár a június 10-én életbeléptetett rendszer nem intézkedik a kompenzációkról, illetve azokat megszünteti — az utóbbi időben egyre gyakoribb adnak ki kompenzációs behozatali engedélyeket, sőt — amint már jelentettük — azt is elhatározták, hogy a kereskedelemügyi minisztérium mellett külön kompenzációs hivatalt létesítenek.

— Eladott aradi ingatlanok. Dr. Prohászka László és neje eladták a Str. Bogdan Voedov 53. számú 323 négyzetméteres telket és a str. Faurilor 19a számú 213 négyzetméteres telket 100.000 leirért Hozspodár Miklósnak. — Habalik Lázár eladta a Libas-dűllőbeli 278 négyzetméteres telek fele jutalékát 5000 leirért Habalik Lázárnak. — Özv. Tamásovits Józsefné eladta a st. V. Siroescu 8. számú 320.000 leirért Nagy Pál és neje. — Marcus Radu eladta a Calea A. Vlaicu 147 négyzetméteres telket 7000 leirért Mayer István és neje. — Dr. Moldovan György eladta a Cetatea Veche 234 négyzetméteres telket 75.000 leirért Schmidt Józsefnek. — Blagi György eladta az Izlazul Mare dűllőbeli 2 hold szántót 10.000 leirért Stan Traian-nak. — Velku János eladta a zimándi-dűllőbeli 180 négyzetméteres telket 40.000 leirért Kocs Mária és társainak. — Hollo Zoltán és neje eladták a str. Dumbrava Rosie 25. számú 145 négyzetméteres telket 100.000 leirért Fischer Antalnak. — Könyves István eladta a zimándi-dűllőbeli 150 négyzetméteres telket 4000 leirért Balogh Mihálynak. — Graur Adrienne és társa eladták a str. Dorobantilor 68.

számú 158 négyzetméteres telket 40.000 leirért Csordás Gyula és neje. — Hegedűs Mihály eladta a str. Dorobantilor 182 négyzetméteres telket 126.000 leirért Dogmarov János és neje. — Karácsonyi Tamásné eladta a gaj volt rét-uccai 224 négyzetméteres telket 10.000 leirért Armatzki Demeter és neje. — Hintermayer Ilona eladta a Calea A. Saguna 164. számú házat 84.000 leirért Mézes Géza és neje. — Palkó Tivadar és neje eladták a Birkás-dűllő 209 négyzetméteres telket 5000 leirért Sebestyén János és neje. — Tóth Andrásné eladta a str. Horatiu 3. számú 120 négyzetméteres telket 20.000 leirért Adelman János és neje. — Laczko Péter eladta a str. Rakovei 179 számú házat 20.000 leirért Ilisie Avram és neje. — Özv. Minda Jánosné eladta a str. Grivitei 79a számú 135 négyzetméteres telket 30.000 leirért Gábor Antal és neje. — Reuminea Civila de Binefacere din Arad eladta a str. Andrei Muresianu 12. számú 102 négyzetméteres telket 100.000 leirért Fiedler Edith-nek. — Özv. Szalay Istvánné eladta a str. Gen. Coanda 7. számú házat 80.000 leirért Nante Gyulának. — Kovács István eladta a Ciresilor-dűllőbeli 905 négyzetméteres és a Balta Mare-dűllőbeli 1 hold 695 négyzetméteres szántót 12.000 leirért Suchi Elenának. — Padurar Ananie eladta a str. Bolintineanu 2a számú 123 négyzetméteres telket 40.000 leirért Cséffai István és társainak. — Ballabási Sándor és társa eladták a str. Grivitei 183. számú 106 négyzetméteres telket 22.000 leirért Milos Sava és neje. — Mány Lajos és neje eladták a Cetatea Veche-i 231 négyzetméteres telek fele jutalékát 30.000 leirért Sperger Eszterának. — Klein Miksa és neje eladták a str. Aviator Sava 6. számú házat 45.000 leirért Deutsch András és neje. — Ardelean Ioan eladta a zimándi-dűllőbeli 180 négyzetméteres telket 48.000 leirért Crai János és neje. — Kocsis Eszter eladta a zimándi-dűllőbeli 150 négyzetméteres telket 50.000 leirért Dascu Salamon és neje. — Hlin Miklós eladta a volt Pesti-dűllőbeli 1 hold 1070 négyzetméteres szántót 25.000 leirért Ungurean Ilés és neje.

Hirdetmény.

Az Arad-Bradi Ipari Részvénytársaságnak, — miután ez év őszén megkezdte a hunedoara-megyei, clungani erdejének tarolását, — az 1936., 1937. és 1938. év folyamán, mintegy 4000—5000 vagon bükk tűzfája lesz eladó.

A részvénytársaság ezúton hívja fel mindazokat, kik ezen egész mennyiséget megvenni óhajtják, hogy az eladási feltételek részleteire vonatkozó felvilágosításért forduljanak a részvénytársaság igazgatóságához (Arad, Bul. Reg. Ferdinand 6.) munkanapokon 12—14 óra között.

Az ajánlatok letételének utolsó határideje 1936. október 5. 5367

Rádió műsor

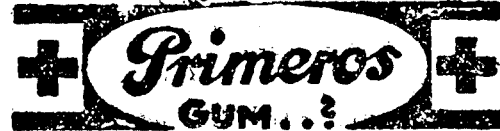
— Romániai időszámítás —

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 22.

Bucuresti, 11.30: Egyházi beszéd, 12: Karének, 12.30: Hírek, 12.45: Rádiózenekar, 13.40: Sport, 13.53: Lemezek, 14.15: Hírek, 14.30: Lemezek, 17: Cezdánok, 18: Sibiceanu-zenekar. Közben: hírek, 20: Felolvasás, 20.20: Román zene lemezek, 21: Felolvasás, 21.15: Rádiózenekar, 21.50: Sport, 22: Rádiózenekar, 22.45: Becce: Amalfi: Szerenád. Paschiell: Román kedély, egyveleg, 23.15: Hírek. — Budapest I, 10.15: Hírek, 11—11.55: Református istentisztelet, 12—13.15: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból, 2.45: „Népszerű olasz áriák” Hanglemezek, 4.50: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara, 6: A magyar-csehszlovák válogatott labdarugómérkőzés, 7: Zenei paródiák Zongorán előadta Szendy Lajos, 8.35: Lakatos Árpád tárogatózók (zongorakísérettel), 9: Szitnyai Zoltán elbeszélése, 9.30: Budapesti Hangverseny Zenekar, 11: Hírek, sporteredmények, 11.30: Jazz-zenekar, 12.15: Cigányzene, — Budapest II, 13.40—2.20: Cigányzenekar, 4—4.40: Dohnányi Ernő dr. zongorázik, 4.45: „Magyar himnusz”, 5.15—5.35: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara, 5.40: Szerb Anta: beszél Rabelas „Gargamula”-járól, 7.35—8.30: Szalonzenekar, 9.05—10.15: „Filmrészletek”, (Hanglemezek) 10.20: Hírek, sporteredmények. — Bécs, 11.15: Klasszikus szórakoztató lemezek, 13.30: Könyv zene, 16.40: Reger: D-moll vonósnyegy, 18.55: Heuriger-est. Csemakettős, ködlizene szájharmonikaszólo, Wichart-éneknyegy, rádiózenekar, 24: Fatti-nyegy: bécsi zene 2: Cigányzene Budapestről, — Belgrád, 17: Tíjardons: A kis Florány, operett, 18: Táncczene, Fuvola- és szaxofonszólo, 20: Reklám-lemezek, 21: Népdalok és táncok, 23: Hírek, 23.20: Rádiózenekar, 24: Táncclemezek. — Pozsony, 7.30: Prága, 12.15: Brno, 13.20: Mor. Ostrava, 15.15: Kassá, 17: Brno, 18.55: Magyar műsor, 20: Prága, 21.30: Olasz, angol, skót és francia dalok, 21.55: Lakatos László: Az édes álom, egyfelvonásos a házasséletről, 22.15: Prága, 23.50: Prága, — Milano, 18.30: Zenekar, 21.40: Berlioz: Faust elkérőzése, drá-

Biztosítva van

a neml bajok és ennek borzasztó következményei ellen, ha bármikor kéznél van a „Primeros” védő. Övakodjon, utazatokról!

mai legenda négy részben. — Deutschlandsender, 7: Hamburg, 16: Déltűnt zene, 18: Frankfurt, 18.45: Hangjáték, 19.30: Rádiózenekar, 20.30: Sport, 21: Vidám farka est énekkel és zenével, 23.30: Csemláló, 24—1.55: Gézy Barnabás tánczenekara, — Varsó, 10.15: Lemezek, 13.15: Szimfonikusok, 15.20: Hanglemezek, 17.15: Vonósnyegy, 18: Táncczene, 20.30: Jazz-lemezek, 21: Vonósnyegy, 22: Vidám est, 23: Táncczene, 24: Könyv lemezek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Belváros centrumában

legjobb karban levő emeletes ház 4 lakás, parketta, fürdőszobák, értékes cserépkályhák, esslingeni redőnyök, teljes alapincézés, 925.000 lei

2. Bulv. Carol-on ujonnan épült 2 emeletes ház több összkomfortos lakással, építkezésre kiválóan alkalmas sarok tellekkel, 1.400.000 lei

3. Belváros értékes aszfaltozott uccájában ujonnan épült emeletes ház több 2, 3 szobás, fürdőszobás, parkettás, cserépkályhás lakásokkal, 875.000 lei

4. Belvárosban, plató közelében, teljesen jókarban levő földszintes ház, 4 szobás lakás, fürdőszoba, cserépkályhák, shone csatornázás, 260.000 lei

5. Teljesen jókarban levő sarokház, nagyforgalmu fűszerüzlettel, 2X2, 2X1 szobás lakás, pince, 195.000 lei

Fenti házakon kívül nagy választékban bér-, magánházak, villák 100.000-tól 8 millió leies árakig. Kérem 16 év óta fennálló iróamat bizalommal felkeresni. Az eladó ingatlanok előjegyzése és hirdetése díjtalan.

HAASZ-IRODA

Arad, Str. Eminescu 20-22.

Alapítva 1919-ben.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG Str. Eminescu 15 azon nálra kiadó. Bővebbet ugyanott a sör-raktárban 5227

Kölesönök

földbirtokra 10-30 évre igen kedvező kamattal mellett.

Adóbonok vétele és eladása legjobban arányosan.

Spitz Sándor

bankbizományi irodája Arad, Strada Moise Nicoara 16, I. em. 5104

INGATLAN.

ELADÓ egy ház több lakással, Str. Lae Barna és Saguna sarok. Érdeklődni ugyanott. 5376

RITKA ALKALMI HAZELADÁS 4 lakással, szatcsiszleltel berendezéssel. Strada Dr. Rațiu 74. 5401

Arad közelében

nagyszerűen megközelíthető helyen, 150 kat. holdas prima birtok, 2.700.000 leiért

Forgalmas utvonalon ingatlanokat céljaira alkalmas ház 2 lakással, nagy műhellyel és területtel, minden elfogadható áron

Főutvonalon sarokház üzlethelyiséggel és 4 lakással, 460.000 leiért.

Keramizozott uccában kisebb ház 2 szobás, fürdőszobás lakással, városi vízzel, 150.000 leiért.

Főtérre nyíló uccában masszív emeletes ház 2 millió leiért.

Iparos Otthon közelében adómentes emeletes ház 850.000 leiért

Rulevardul Carolon 3 db. emeletes ház modern lakásokkal,

és a város minden részében magán-, bér-, üzletházak és telkek nagy választékban eladó.

Princz József

Ingatlan ügynöksége, Arad, Strada Eminescu 8. sz. 5397

KÜLÖNFÉLÉK.

Beraktározási raktárban Str. Moise Nicoara Nr. 9-11. mindegyik ingóság juttatásos beraktározható. Eladó egy szép új francia hálószoba, egy laboratórium, fogászati műszerek és egy cimbalom, valamint 2 villany csillár. 5350

„OREST” a roöntgenszemű grafológus, aki Magyarországon bámulatba ejti a közönséget, Romániában irodát nyitott. Pár sor tintával írt kézírás alapján bárkinek válaszolt: Dübbenetes igazsággal megmondja múltját, bevilágít a titokzatos jövőbe, megt minden ember kézírása magán viseli az emberi tulajdonság ezer titkát. Egy elvezetés 30, részletes elemzés 60 lei, választásorú külön 7 lei (pályákban is bekiadható). Biroul „OREST”, Timișoara, Str. Alea Sofia Imbroane 54/a. 5285

J. KREBSZ

Oszi és téli ruhákat, kabátokat legszebben, legolcsóbban fest, mos, vegyileg tisztít. — Zománcfényű gallérokat készít. Tel.: Bul. Reg. Ferd. 51. — Üzlet: Str. Eminescu 1

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. szó 2 lei.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„SIMILIS SIMILE” jelizére levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. Kérem átvenni.

Fiatal árva, vagy független leánynak anyagiilag támogató barátja lenne fiatal ember. Leveleket „Téli idő” jelizére a főkiosztóvonalba.

HÁZASSÁG

38 éves, jómérvű, kellemes modoru műbutorasztalos házasság céljából ezúton keresi 22-30 éves nő ismeretséget. Leveleket a lap kiadójába kérem „Vallás nem akadály” jelizére.

ALKALMAZÁS

Molnár keresek, aki 2 pár kőből és mo orkezléshez ért. Cim: Bisztritzky, Ghiroce. 5342

ELSŐRENDÜ kárpitossegéd és a bútorkészítéshez (priccelés) értő segéd fölvetetik. Jelentkezni vasárnap délután Fehérkereszt szőlőudvarban, Réti igazgató úrnál. 5382

KIFUTÓFIU vagy leány felvétetik D'OR állatszertárban, Str. Eminescu 10. 5353

SZOBALÉNY éves bizonyítvánnyal október 1-re felvétetik Cim a kiadóban 5387

SZOBAFESTŐ és mazoló munkát olcsón és precízen vállalok, Russzu Alexandru, Bul. Reg. Ferdinand 8. 5393

BIZALMI ALÁST keres nagyobb értékű garanciával és kereskedelmi érettségivel bíró egyen. Cim a kiadóban. 5399

OKTATÁS

ROMÁN GRÁMAT ad, diákokat tanulásban előkészít magyarul is beszélő teológus esküvő díjazásért. Cime a kiadóban. 5396

LAKÁS.

3-4 szobás parkettás, elő- és fürdőszobás lakás földszinten, ugyanaz emeleten novemberre kiadó. Strada Cosbuc No. 1 5344

Kiadó Avram Iancu-térén modern 3 szobás, elő, fürdőszobás, cserépkályhás, parkettás, ujonnan festett lakás azonnalra vagy október egyre. — Ugyanott egy üzlethelyiség és egy lépcsőházi szoba. Érdeklődni lehet Stern Lipót háztulajdonosnál. 5343

Háromszobás, összkomfortos modern lakás azonnalra kiadó. Piata Luther 2

DISZKRET különbejáratu szép bútorozott uccai szoba kiadó. Str. Daci 14. Munkásbiztosító mellett. 5356

KIADÓ november 1-re 2 szobás, elő, fürdőszobás magánház. Érdeklődni Str. Ioan Sava 5.

KÉT SZOBÁS összkomfortos lakás elkülönített új házban R. Velicu 3a. sz. alatt novemberre kiadó. Bővebbet Str. Raho vel 8. 5357

Kettőszobás modern lakás, parkos udvarral, október 1-re kiadó. Reisz fűtőház-üzlet, a színházszal szemben.

SZÉP nagy lakás kiadó dr. Rațiu 75 5386

HÁROM és NÉGYSZOBÁS földszintes, modern komfortos lakások kiadók. — Ugyanott elegáns bútorozott szoba házaspár részére Piata Catedralei 2, Rothschild. 5323

STR. GHIBA BIRTA 80. sz. alatt 4 szobás, fürdőszobás, összkomfortos lakás november 1-re kiadó. 5377

HÁROMSZOBÁS összkomfortos lakások kitűnő mellékhelyiségekkel az ujonnan épült Duca-ucca 20. sz. házban november 1-re kiadók. Bővebbet: telefon 369. 4918

Kiadó 1935. november hó 1-re: Egy 2 szoba- és mellékhelyiségekből álló lakás Str. V. Golds 6-os sz. házban 6 kettő 3 szoba- és mellékhelyiségekből álló lakás Str. Episcopul Ciorogariu 13. sz. házban. 5362

VÉTEL ÉS ELADÁS

Elsőrendű női karzati templomülés a zsidó ünnepek tartamára kibérlehető. Érdeklődni Bul. R. Reg. Carol 34., földszint balra.

JOHANGU rövid keresztmetszű zongora eladó. Cim Bul. Carol 36., kapu alatt jobbra. 5400

CENTRAL BOBIN, szabó varrógép, jó állapotban sürgősen eladó. Str. Baritlu 19. özv. Hajduné.

SZÉP VILÁGOS különbejáratu bútorozott uccai szoba, fürdőszoba használatra kiadó. Str. Muresu ui No. 1. 5398

JOHANGU bécsi gárműnyű zongora, jókarban levő háto és ebédülő, eladó. Cim Calea Radnei 57-59. 5399

TELJESEN jó állapotban levő pénzmaszina bunda öltöző, eladó. Megtekinthető: Z. Joanovits Teréz szücsnél, Bul. Reg. Ferd. 13 sz. 5356

KET db. fa tészta kethónapos Maltai szilvempincse eladó Str. Ioan Calvin 12. 5400

JÓKARBAN levő kétajtós csuvt Ford 7 pár gumival olcsón eladó. Érdeklődni a kiadóban. 5462

VELOGÉP legjobb karban eladó Strada Eminescu 5. 5401

MAKULATURA papír (nem új) ágot bármilyen mennyiségben veszek. — Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5493

MENYASSZONYI koszoru, fátvöl és csokor különlegességek legolcsóbban Huni Arad, Str. Motianu 4. 5497

EGY COMPLETT styl ebéd öltöcsön eladó. Érdeklődni: Str. Consistoriului 16., ügyvédi iroda. 5334

Perzsaszőnyegek csodálatos szep, keleti ebédő és összekötő szőnyegek minden nagyságban, bő választék antik és modern ezüst porcellánok, in. ar. antik asztal, nagy konszoltkör, talak, tányérok, klubgarantúra, gyögyörű modern hálók, antik secretair, és egyes bútorok olcsón eladók. Sürgősen veszek keleti perzsákat, aranyat, ezüstöt. M-előtt bármit vásárol, tekintse meg kirakatáinkat! ANTIC bizományi üzlet Str. Brancovici 3. 5306

Őszi kabátokat és ruhákat legszebben fest, tisztít

KNAPP

gallérokat legszebben fest, tisztít

Str. I. Bratianu 11. modernül berendezett vállalkozás Str. Ep. Radu 10

HAASZ IRODA

INGATLANFORGALMI IRODA

Arad, Bul Carol 46. emelet, a Banca Nationala és Inartestiler között. (Lakás ügvanott)

Felhívja a t érdeklődők figyelmét arra hogy a hirdetések csak kis hányadát képezik az ingatlanoknak, melyekre eladási megbízásai vannak. Ha a felsoroltak között nem találunk megfelelőt az esetben is kéri az irodát felkeresni, hogy a mindenkori igénynek és izlésnek megfelelő ajánlatokkal szolgálhasson

ELŐNYÖS INGATLANAJÁNLATAI:

1 Főtérre nyíló forgalmas uccában üzletes bérház jó jövedelemmel, 1 millió 750.000.

2. Belvárosban üzletes sarokbérház 17 bérleménnyel 180.000 jövedelemmel, 1 millió 400.000

3 Főtérhez közel masszív, jókarban, emeletes, 5 bérleménnyel, üzlethelyiséggel, teljesen alapincézve, jó hozam, 1 millió 500.000

4 Luther templom táján emeletes, 6 lakásos összkomfortos (4, 3 és 2 szobás) 1.800.000.

5. Bulv. Carolon adómentes, kétemeletes, összkomfortos, modern, 1.400.000.

6. Törvényszékhez közel emeletes, 2X6 és 1X3 szobás legmodernebb komforttal, autogarageval, 1.800.000.

7 Str. Consistoriului táján masszív, emeletes, jókarban, 3X3 szobás, fürdőszobával, és 1X1 szobás, mellékhelyiségekkel, alépitménnyel, 750.000

8 Mihai Viteazul tér táján emeletes, 1X4 elő- fürdőszobás parkettázva és 1X3 szobás, fürdőszobával, 2X2 szobás mellékhelyiségekkel, parkirozott nagy udvar, 750.000.

9 Avram Iancu térhez közel, emeletes masszív, jókarban üzletes bérház, 1X3, 1X2 szobás, elő- fürdőszobákkal, 1X2 szobás mellékhelyiségekkel és 2 üzlethelyiséggel, 60.000 jövedelemmel, 650 ezer.

10 Köz-utban jókarban 2X3 szobás részben fürdőszobás, 2X1 szobás, esslingeni redőnyökkel, 54.000 jövedelemmel, 600.000.

11 Színházhoz közel emeletes üzletes bérház 75.000 jövedelemmel, 650.000

12 Rendőrség közelében magasföldszintes, 1X3 szobás, parkettás, elő- fürdőszobás, 3X2, 2X1 szobás, mellékhelyiségekkel, alépitménnyel, 650.000

13 Üzletvezetőséghez közel 14 lakásos masszív, jókarban bérház, jó hozammal, 600.000.

14 Avram Iancu térhez közel emeletes, 2X3 szobás, elő- fürdőszobákkal, részben parkettázva, 2X2 szobás mellékhelyiségekkel, 550.000

15. Iparosok Kulturházához közel emeletes adómentes, új parkettás, fürdőszobás lakásokkal, esslingeni redőnyökkel, alkalmi árban

16 Belváros forgalmas aszfaltozott uccájában üzletes sarokbérház 5 bérleménnyel, 380.000

17 Ghiba Birta ucca táján masszív, villázott új adómentes, 2 szoba, könyvha, speisz, előszoba, külön épületben mosókonyha, tiszta téglacserép épület, esslingeni rollókkal, vízvezeték és shone beköthető, 170.000.

18 Központhban igen masszív családi ház 3 szobás lakással, mellékhelyiségekkel alépitménnyel, vízvezeték, shone, 300.000 lei, átvethető 200.000 készpénzzel

19 Cetatea Veche tér táján új adómentes, villaszzerű, 2 szobás, fürdőszobahelyiséggel, szárnyas ajtók, esslingeni rollók, nagy telek, 25 méter uccai fronttal, 240.000.

20. Marasesti ucca táján 4 lakásos bérház, 300 üles gyümölcsös, circa 21 ezer jövedelemmel, 185.000 5374

Porszívó gép (prima), keleti perzsaszőnyegek és egy rövid zongora megbízásból sürgősen eladó. Comissio, Dacia kávéház mellett.

Eladó Indrich daráló

mótorral és egy 36" kőjára

komplett. 5363

SZTAREK, Macea, jud. Arad.

Kombinált butort

legmodernebb tervek szerint prima kivitelben készít: Molnár bulorgyár, Str. Al. Gavra 22. — Díó-hálók és ebédő kávéház.